

The National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

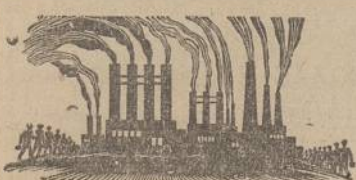
No. 45

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO LAPKRIT.-NOV. 10, 1939

47

24-ti metai (24-th Year)

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS5,000 GRAŽINAMI
DIRBTI

Philadelphia, Pa. — Lapkričio 8 d. U. S. Circuit Apeliacinis Teismas palaukė Darbo Santykių Tarybos įsakymą kad Republic plieno korporacija grąžintų ir darbus 5,000 paleistų darbininkų Ohio valstijos dirbtuvėse. Kompanija rasta kalta už jos darbuose kilusių streiką 1937 metais.

Paleistiams iš darbo darbininkams taipgi turi užmokėti už nedirbtą laiką.

PLIENO darbai šiomis dienomis pasiekė visų laikų aukščiausį darbingumo laipsnį, pakildami iki 92.5 nuos., lyginant su 61 nuos. buvusiais tą pat savaitę 1938 m. ir 74 nuos. 1936 m. 1937 metų Balandžio m. buvo pakilę iki 92.3 nuos.

Darbai Clevelando ir Loraino teritorijoje nupuolė 5 punktais iki 86 nuos., bet Youngstowne pakilo iki 94.

DARBAI visoje šalyje šiuo tarpu, kaip praneša Federalio Rezervo taryba, eina geriau pirmą kartą nuo 1929 metų, ir taip tęsis bent iki pabaigai metų.

Greenville, Ky. — Pranešama kad apsiginklavę angliaisiai apie 300 vyrų užėmė vienos kasyklos višą nuosavybę. Riaušėse žuvo vienas užvaizda.

Automobilių gamyba pasiekė šio rudens aukščiausio laipsnio, pereitą savaitę išdavė 82,690 automobilių ir trokų.

DETROIT, Mich. — Per penktą savaitę užsitęsęs streikas Chrysler automobilių dirbtuvėje rodo jai eina prie pabaigos. Darbininkų unija sutinka atsisakyti reikalavimo kad į darbus būtų priimama tik unijistai. Šis reikalavimas buvo didžiausia kliūtis susitaikymui.

PALIUSAVO. Amerikos prekinis laivas, kuris buvo Vokiečių sugautas jūroje ir nuvartytas į Sovietų uostą Murmanską, iš ten buvo grąžinamas Vokietijon. Jį sustojusį Norvegijoje sulaukė Norvegai ir paleido Amerikonus plaukti savo keliais.

LENKŲ karo laivai, kurie jie buvo ir kiek jų yra, veikia greta su Britų karo laivais, prieš Vokiečių atakus šiaurės jūroje.

BRITŲ karo laivyno vadovybė skelbia kad Britų karo laivai kas savaitę su naikina po du iki keturių Vokiškų submarinų. Sako, Britai ima viršenybę ant submarinų atakų.

Kėsintasi Nužudyt Hitlerį; 6 žuvo

Berlinas, Lapk. 8. — Hitlerio atsilankymu į Munichą, paminėti savo 1923 metais darytą pasikėsinimą padaryti Vokietijoje perversmą, kuris tada nepavyko, dabar surengta toje pat karčiamejoje pasikėsinimas prieš pat nazių vadą, Hitlerį. Tačiau pavėluota, nes po tulo laiko Hitleriui ir jo aukštiesiems padėjėjams tą vietą apleidus, ištiko smarkus sprogimas. Užmušta 6 ir 60 kitų asmenų sužeista. Paskirta \$200,000 atlyginimo už susekimą kaltininkų.

BELGIJA IR HOLANDIJA SIULO TAIKYTIS

Amsterdam, Holandija, Lapk. 7. — Suvažiavę pasitarimui Belgijos karalius Leopoldas su Holandijos karaliene Wilhelmina, apkalbėję savo šalims pavojų įėjimo karas tarp Vokietijos ir Britų-Prancūzų ilgiau tęsis, padarė tarimą pasiūsti Vokietijai, Britanijai ir Prancūzijai taikos pasiūlymo notas.

Iš Londono praneša kad Chamberlain į tai atsiliepė pažymėdamas jog taikos pasiūlymą studijuoja.

Vokiečiai pareiškė pasipiktinimą dėl to kad, sako, jei Vokietijos priešai padaro Vokiečiams nuostolių tos dvi šalys "šypsosi", jos esą prijaus aliantams.

Savo kalboje Muniche, Bavarijoje, Hitleris visai neužsiminė apie šį savo kaimynių taikos siūlymą.

RIAUSĖS VILNIAUS
KRAŠTE

Kaunas, Lapk. 2. — Vilniaus krašte buvo surengta riaušės prieš žydus, kamė desėtkai žydų sužeista. Riaušės kelia svetimi gaivalai, ir ypač dėl to kad žydai pabrangino maisto kainas.

Lietuvos kariuomenė sumišimą apramino.

Vilniaus krašte tukstančiai darbininkų stoja į visokius krašto atstatymo darbus.

Lietuva šiomis dienomis paėmė į savo žinią Klaipėdos uosto zoną, kurią gauti nuo Vokietijos sutartimi, savo prekybai su užsieniu vesti.

(Daugiau apie Vilniaus reikalus ant p. 5-to.)

RUSIJA NEPUOLA
SUOMIJOS

Londonas. — Rusų užpuolimo pavojus Suomijai tuo tarpu kaip išrodė žymiai apmažėjo ir nutolo.

Derybos ir tarybos tarp Sovietų ir Suomijos diplomatų tęsiasi.

Stalinas, kaip Londone spėjama, nori išvengti užpuolikiško karo. Suomiai tokiu būdu sulaikė Sovietų užsimojimą įsiskverbti į jų žemes.

IŠ PARYŽIAUS praneša kad Hitlerio artimų padėjėjų tarpe eina nesutikimai ir net tāsynės. Hitlerį kaltina už "pasidavimą Rusijai", vietoje nusileisti ir susitaikyti su aliantais.

Bavarijos partija ruošiasi atsimesti nuo Vokietijos jei tik Hitlerio galybė Vokietijoje žūtų.

PRANCUZIJA pakėlė savo karėviamis užmokėsti. Valdžia paskyrė virš 18 milijonų dolarių šiam tikslui.

VARŠAVOJE Vokiečiai sušaudė Chicagietį Lenką, Amerikos pilietį, kuris ten buvo parvykęs ir norėjo pagelbėti saviems.

SOVIETAİ SMERKIA
VISUS; TIK SAVE
RANDA GERAIS

Maskva, Lapk. 6. — Sovietai, minėdami 22 metų sukaktį nuo komunistų revoliucijos, savo išleistame manifeste pasmerkia kapitalistines valstybes, tarpe jų Prancūziją, Britaniją ir pačių savo kamarotę Vokietiją, kad jos siekia pasaulį valdyti.

Kaslink Sovietų padėties Europos kare, premjeras Molotov pareiškė kad Rusija laikosi griežto taikos kelio. Atakavo Suv. Valstijas, Britaniją ir Prancūziją, kurių "kapitalizmo sistema" turėsianti griūti.

Tas komunistų manifestas ir Molotovo kalba aiškiai parodo kad Rusija deda didesnes pastangas nastumėti komunistinį veikimą kitose šalyse.

Kaslink Lietuvos, Latvijos ir Estijos, su kuriomis Rusija pasirašė bendro apsigynimo sutartis, Molotov pakartojo kad Sovietija nesikiš į jų naminius reikalus.

EUROPOJ išsimėtę apie 200,000 Lenkijos karo pabėgėlių, be namų ir be darbo. Iš jų apie 100,000 raudasi Rumanijoje.

MANILOJ, Filipinų salose, keleiviniam busui nuvirtus nuo tilto į griovį 20 žmonių užmušta.

VAKARŲ fronte, Amerikos darbo karo lėktuvai laimėjo žymią pergalę ant Vokiečių lėktuvų. Devyni lėktuvai sumušė 27 Vokiškų, jų devynis numušė Prancūzų pusėje.

Japonija sutinka atlyginti Amerikai už paneštus nuostolius laike karo Kinijoje.

TARP BRITŲ ir Japonų santikiai šiomis dienomis žymiai pagerėjo, pasekmėje Suv. Valstijų ambasadoriaus pasitarimo su Japonijos užsienio reikalų ministru.

Japonija ieško geresnių santykių su Amerika, sako kad įsteigimas Kinijoje naujos vyriausybės prašulius priežastis kurios sukelia trėnimas su trečiomis valstybėmis.

Japonija sutinka atlyginti Amerikai už paneštus nuostolius laike karo Kinijoje.

HITLERIS isakė Turki-joje gyvenantiems Vokiečiams grįžti į savo šalį.

Lietuvos kariai susipažysta su vietomis gimtosios šalies — "kur nors Lietuvoje".

EMBARGO BILIUS
PRIIMTAS IR PA-
SIRAŠYTAS

Washington, Lapk. 4. — Suv. Valstijų Atstovų Rūmai perleido ginklų draudimo atmetimo bilių 243 balsais prieš 172.

Prezidentas Roosevelt tą bilių pasirašė ir jis pradėjo galioti.

Kartu su tuo prezidentas išleido naują Suv. Valstijų nesikišimo į Europos karą proklamaciją.

Amerikos dirbtuvės laukia didelių Britų ir Prancūzų karo reikmenų užsakymų.

Nekurie Amerikos prekiniai laivai nori pereiti po Panamos respublikos vėliava kad galėtų daryti biznį vežiojimu karo reikmenų į Europą.

Suv. Valstijos rengiasi plėsti karo laivyną: naujas bilius reikalauja skirti karo laivyno plėtimui \$1,300,000,000 sumą, iš ko bus statoma 95 karo laivai ir apie 2,400 daugiau lėktuvų.

Maskva. — Sovietų premjeras Molotov užtakavo Suv. Valstijas dėl atmetimo ginklų embargo, sakymas jog tai yra tikslas pasipelninti.

ŠVEDIJA tariasi su Vokiečiais kad paliktų Baltijos juras laisvas laivų judėjimui.

TARP BRITŲ ir Japonų santikiai šiomis dienomis žymiai pagerėjo, pasekmėje Suv. Valstijų ambasadoriaus pasitarimo su Japonijos užsienio reikalų ministru.

Japonija ieško geresnių santykių su Amerika, sako kad įsteigimas Kinijoje naujos vyriausybės prašulius priežastis kurios sukelia trėnimas su trečiomis valstybėmis.

Japonija sutinka atlyginti Amerikai už paneštus nuostolius laike karo Kinijoje.

HITLERIS isakė Turki-joje gyvenantiems Vokiečiams grįžti į savo šalį.

SLA. NOMINACIJOS

V. A. Kersevičius užgirtas į Vice Prezidentus

SCRANTON, Pa. — Lapkričio 7 d. SLA. 30 kp. turėjo specialų susirinkimą balsavimui SLA. centro kėlimo ar nekėlimo į Pittsburghą ir nominavimui S.L.A. Centro Valdybos kandidatų.

Nominacijose tautiniai kandidatai gavo didumą balsų.

Prezidentu —
W. F. Laukaitis 23
F. J. Bagočius 21
A. O. Šalna 16

Vice Prezidentu —
V. A. Kersevičius 58
J. K. Mažukna 2

Sekretorium —
Dr. M. J. Vinikas 47
Dr. Pilka 6

ITALAI PERSERG-
STI RUSIJĄ

Roma. — Mussolinio politikos rėmėjas, Virginio Gayda, savo laikraštyje išreiškė persergėjimą Rusijai kad nelystų į Balkanų valstybes ir į Dunojaus slėnį. Ten esanti Mussolinio pareiga palaikyti ir saugoti taiką.

Kalbėdamas apie komunistų išleistą manifestą, Gayda pažymi: "Nesimato tiesioginio santykių suderinimo tarp Maskvos ir Berolino ir komunistų, su jo pražūtingu siekiu, kuris valdo Rusiją."

HITLERIS NESITIKI
STALINO PAGAL-
BOS KARE

Berlinas. — Hitlerio organas vėl riktelėjo Britanijai pagrasinimą, jog "mūsų armijos dega noru duoti Britams mirtiną smugį", greitam užbaigimui karo.

Kartu tas laikraštis pareiškė pripažinimą kad naiziai nesitikti Rusijos nei Italijos pagalbos šiame kare su aliantais.

HITLERIS isakė Turki-joje gyvenantiems Vokiečiams grįžti į savo šalį.

Išdininku —
J. J. Bačiūnas 35
K. Gugis 20
Išdo Globėjais —
St. Mockus 38
Jonas Brazauskas 32
E. Mikužis 26
Daktaru-Kvotėju —
Dr. St. Biežis 32
Dr. J. Stanislaw 22

SLA. 30-ta kuopa nutarė vienbalsiai rekomenduoti SLA. nariams V. A. Kersevičių į Susivienijimo Vice Prezidentus.

Centro kėlimo klausimu: Už Wilkes-Barre (palikimą po senovės) — 60 balsų; už Pittsburghą — 1. Reiškia, nariai nori kad pasilikytų Centras kur yra dabar.

ZINIOMIS iš Berolino, Vokietijos vyriausybė rengiasi pertvarkyti savo ekonominius reikalus su Baltijos valstybėmis, iš kurių tikisi importuoti daugiau žemės ūkio produktų.

NUO Spalių 18 dienos atnaujinta tiesioginis traukinių susisiekimas tarp Kauno ir Berolino per naujai pastatytą skersai Vislos tiltą prie Diršavės, kurį Lenkai buvo susprogdinę.

IŠ SEINŲ ir Suvalkų gaunamomis žiniomis, Vokiečiai iš Rusų paėmė šį kampą, tuojau paėmė vietos valdžią į savo rankas, suėmė vietos komunistus. Atgabėję lauko virtuvę pradėję išbadėjusiems gyventojams duoti valgyt.

Toje Suvalkų dalyje kurią šiuo tarpu yra užėmę Vokiečiai, žmonės pasakoja kad Vokiečiai karininkai pradėję gauti mandagiai elgtis su vietos gyventojais ir pareiškę jog jie čia esą tik laikini svečiai.

I KAUNĄ atvyko Vokietijos emisaras Vokiečių iškraustymo į Vokietiją reikalams tvarkyti. Kaip tikta prasidėjo Vokiečių iškėlimas iš Estijos ir Latvijos į Vokietiją, nemažai susirupino ir Lietuvos Vokiečiai. Kai kurie jau išsiparduoja ir rengiasi išvažiuoti, o daugelis Vokečių išanksto ginasi Vokeikiškumo ir nori likti Lietuvoje.

IŠ LIETUVOS
LAIKRAŠČIŲ

TARP KAUNO ir Vilniaus numatyta greičiausiu laiku leisti kursuoti greitasias automotricas (motorinius traukinius), kurios kelionę tarp abiejų Lietuvos sostinių atliks per nepilnas pusantros valandas. Kelio iš Kauno į Vilnių yra apie 110 kilometrų.

•GRYŽĘ iš Amerikos Lietuvių verslininkų atstovai dabar daro pranešimus Lietuvos prekybininkų, pramonininkų ir amatininkų-verslininkų organizacijos susirinkimuose. Reiškia džiaugsmo kad pasisekė užmegsti ryšius su Amerikos Lietuviais biznieriiais ir Amerikos Lietuvių Ekonominiu Centru. Ateinančiais metais Lietuvos biznieriiai Lietuviai laukia Amerikiečių biznierių vizito.

PAGAL Lietuvos Verslininkų įstatus, Lietuvos Verslininkų Sąjungos buveinė yra Lietuvos sostinė, tat atgavus Vilnių, manoma kad Lietuvos Verslininkų Sąjunga netrukus persikels į Vilnių, kur perkels ir savo organą "Verslas". "Verslo" vyriausiu redaktorium paskirtas iš Amerikos grįžęs Albinas Briedis.

LIETUVOS oro susisiekimas tarp Kauno ir Rygos yra labai gyvas. Lėktuvais "Stepas Darius" ir "Stasys Girenas" kasdien į vieną ir kitą pusę vežiojami keleiviai, paštas ir mažesni siuntiniai.

KLAIPĖDOS radio stotis, kuri iki šiol perduodavo tik Karaliaučiaus radio programą Vokiškai, pradėjo duoti pranešimus ir Lietuviškai.

I KAUNĄ atvykę Klaipėdiečiai sako kad Vokiečių tvirtovės komendantas įsakymu numatė visi pakrantės artilerijos pabuklai ir išvežti į Vokietiją. Kai kur esą net išardytos betoninės platformos patrankoms statyti. Vokiečiai ima į kariuomenę visus Klaipėdiečius vyrus gimusius tarp 1896 ir 1905 metų.

ATGAVUS Vilniaus kraštą, manoma kad jo pramonė, kaip faneros, kartono, stiklo pridedės prie bendro Lietuvos ūkio pagyvėjimo.

PABRANGUS Lietuvoje kai kuriems reikalingiausiems maisto produktams, Vidaus reikalų ministerija susirupino kad tas pabrangimas neatsilieptų į gaunančių mažesnius atlyginimus darbininkų bukle, todėl nustatė pakelti atlyginimą 15, 10 ir 5 nuosimčiais visiems pramonės darbininkams kurie gauna mažesnę kaip 7 litų dienos atlyginimą.

KIAUSINIŲ nuo šių metų pradžios į užsienius iš Lietuvos išvežta jau arti šimto milijonų štukų, kas yra apie 100 tukstančių daugiau kaip pernai.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

LIETUVIAI BIZNIE- RIAI KYLA

Rengiantis prie Sandaros 25 metų jubiliejinio banketo Lapkričio 19 d., buvo nutarta išleisti programą knygelę su biznierių skelbimais. Tai teko daugiau atlikti Lietuviškų biznierių įstaigų. Pasirodė, gana cikiškai Lietuvių turi pagerinti savo senas įstaigas, bet radosi ir naujai atidaryti Lietuvių kų biznį.

Feliksas Gutasas persikėlė į naują, gražiai ištaisytą vietą, 2210 Fifth avenue. Senojoje jo vietoje, 2116 Forbes st., įsikūrė Vajola Šinkunaitė, kuri ir daro pragyvenimą.

Albinas Kaulakis, 2130 Fifth avenue, pertaisė, naujai išnagė savo vietą, padarė daug didesnę ir parankesnę biznį.

Jonas Kentra, 1900 Fifth ave., tik šiais metais atidarė čionai, pirmiau turėjo biznį šiaurinėje miesto dalyje.

Naujas vietas atidarė ponas Gedrimienė, F. Gedrimo, žinomo biznieriaus, žmona. Jos įstaiga randasi beveik miesto centre, 631 Webster avenue ir karpas Tunnel st. Gedrimai daro gražų biznį.

Dar naujas — tai J. Viktoravičius, kuris atidarė savo naują vietą prie 9-to Tilton, N. S., kampas River ir Anderson gatvių. Viktoravičius atidarė biznį partneriais su jaunu S. Rupsplaukiu.

Tai vis Lietuvos ūkeigos arba karmos.

Kai išeis Sandaros programą bus verta pamatyti kiek Lietuvos biznierių, o ypač karčiaminkų čia turim.

Yra ir kitokių biznierių: J. J. Gilis ir P. P. Šilas turi atidarę drabužių nuomavimą įstaigą, duoda rubus dėvėjimui vestuvėms ir kitokioms iškilimėms.

Mieste, Jenkins Arcade Bldg. trečiaame aukšte, baigia įrengti parduotuvę deimantų ir visokių brangmenų Vincas J. Krauzlis (V. J. Kraus). Ta vieta randasi 1816 Carson st., šalia K. Stravinsko avalų parduotuvės. V. Krauzlis turėjo gravų išdirbystę Homestead, Pa., bet pats dirbo Pittsburghe kaip laikrodžių mekanikas. Dabar sumanė atidaryti savo parduotuvę.

J. Virbickas.

Anglies Darbai Pakilo

HARRISBURG, Pa. — Nuo Europoje kilusio karo prasidėjimo Pensylvanijoje padidėjo anglies reikalavimai, kurie sujudino visą kietos anglies industriją. Darbininkų į darbus per Spalių mėnesį paimta 20,600 daugiau ir atsidarė 117 kasyklų daugiau kurios iki tol nedirbo arba visai mažai dirbo.

Smarkiai gaminama ir koksa, kurių kepimo pečių skaičius padaugėjo nuo 719 iki 4,192.

Anglies reikalavimai padidėjo ir Kanadą, kuri pirmiau importuodavo daug iš Valijos.

I LIETUVĄ

Keliaukit Vikingų laivais

Per Gothenburgą, Švediją.

Laivų išplaukimų tvarkraštis ir laikavėčių kainos suteikiama nemokamai. Kreipkitės į mūsų autorizuotus agentus ar bent kurią mūsų raštine.

Tamstos kelionei niekas nepatarnaus geriau prisirengti, kaip Tamstos vietinis laivakorčių agentas.

Swedish American Line

4 West 51st St. New York, N. Y.

Kaip Klaidinami Pensylvanijos SLA. Nariai

Pirmininko Bagočiaus Išvedžiojimai Nesutinkanti su Tikrenybe

Dr. S. Biežis, tautiniame sąraše statomas į SLA. Daktarus Kvotėjus dabartinėse nominacijose.

Dr. S. Biežis yra gerai žinomas Amerikos Lietuvių darbuotojas, gyvena Chicagoje.

Medžioklė Prasidėjo

Su Lapkričio 1 diena Pensylvanijoje prasidėjo medžioklė, kurios dalyvumą ima suvirš 625,000 medžiotojų. Tokių skaičius leidimų medžioklei jau išduota prieš medžioklės sezono atidarymą.

Pereitais metais šio medžioklės periodo metu buvo nušauti sparnuočių ir žvėrelių viso 6,681,000 štūkų.

PENNSYLVANIJOJE, delei

darbų pagerėjimo, žymiai padėjo mažėti valstijos pašalpas imančiųjų šeimų skaičius. Jų duondavai tapo pašaukti atgal į darbus.

REPUBLIKONAI

Pensylvanijoje nuo paskutinių rinkimų gavo 281,396 balsuotojų daugiau, ir dabar jau sako turi 444,648 daugiau negu Demokratai. Štai kaip tos dvi partijos dalinasi rėmėjais:

Republikonai turi 2,562,855

Demokratai 2,118,207

DAUGIAU DIRBA.

Baltimore and Ohio geležinkelio dirbtuvės pradėjo darbus vagonų ir lokomotyvų taisymo ir nuo Rugsėjo pradžios iki Spalių pabaigos pašaukė į darbus 3,000 darbininkų. Dirbtuvės randasi DuBois ir Glenwood, Pa., ir Keyser, W. Va.

American Zinc Co., Burgettstown, Pa., pakėlė savo darbininkams mokestį. Nuo Lapk. 16 d. 520 darbininkų gaus padidintą mokestį.

UTICA, N. Y.

ATLEIDO VARGONININKA

Šv. Jurgio parapijos klebonas neteisingai atleido iš vietos vargonininką, vien dėl to kad jis buvo palankus parapijoms ir su jais gerai sugyveno. Vargonininkas buvo darbuštas ir gabus, per 8 mėnesius suorganizavo chorą ir išmokino taip kad šis choras jau dalyvavo Lietuvių Dienoje ir gėpasirodė. Jo pastangomis išsugriuvusios Utikos kolonijos padaryta pirmieji choras. Už tokį pasidarbavimą žmogui priklausė garbė, o ne padarymas tokio nesmagumo. Bet klebonas buvo tam viskam priešingas, tačiau neradamas kitokio atsikėrimo atleido vargonininką iš vietos. Parapijony tokiu klebono darbu pasipiktino. Visi stengiasi dirbti išvien, o klebonas darbą ardo ir paskui sako kad jaunimas negeras, išdykęs, neina su Lietuviais.

Be vargonininko pamaldos dabar liudnos. Žemaitis.

PAJIESKAU Lietuvę merginą arba našlę be šeimos, už šeimninę arba apsivesti, ne jaunesnę kaip 35 metų. Daugiau parašysiu laišku. (46) Peter Sviskas

Šiomis dienomis Pensylvanijos SLA. nariai ir kuopos balsuoja už SLA. centro perkėlimą į Pittsburghą, arba jo palikimą Wilkes-Barre, Pa., ir darbų raštines New Yorke.

SLA. prezidentas F. J. Bagočius savo agitatyviame straipsnyje Tėvynėje nors sakosi kad jis asmeniškai neturi nieko prie tai kad centro darbų raštine būtų New Yorke, bet tuo pačiu sykiu didžiausiu užsispyrimu stengiasi mūsų organizaciją nubrukti į Pittsburghą net neteisības SLA. nariams skelbdamas.

Jis sako kad New Yorke Susivienijimas negali augti. Jei-gu SLA. negali augti New Yorke, kur randasi kelis kartus daugiau Lietuvių negu Pittsburghe, kur yra daug Lietuvių inteligentijos, tai Pittsburghe jis nei tiek neaug. Imant New Yorke su aplinke siekiančia 250 mylių toluma, rasime virš 7,000 SLA. narių, o imant Pittsburghą su tokia pat plačia aplinke rasime tik apie 700 narių. Tai kur tikamiau centrai būti?

Jis sako kad New Yorke esant SLA. centrai, kas metai turi išmokėti Adv. Lopatto po \$300 už legalius patarnavimus. Bet jis užtyli kokius legalius patarnavimus Adv. Lopatto atlieka. Jei F. J. Bagočius, pagal jo duodamų sąskaitų tokius patarnavimus atliktų tai Susivienijimui mažžiausia atsi-eitų apie \$3,000 metuose.

Jis sako kad SLA. turi kas metai mokėti Mellon National Bankui Pittsburghe po \$700, bet užtyli faktą kad bankui mokama ne dėl to kad centras randasi New Yorke, bet mokama už bankinius patarnavimus. Toks mokestis turės būti mokamas nors SLA. centras būtų skersai gatvę nuo minėto banko. Ar tai gražų pačiam SLA. prezidentui taip neteisingai informuoti SLA. narius?

Jis sako neteisības kad valstijos inspektoriaus SLA. kas metai turi išmokėti po \$500 už egzaminavimo darbą todėl kad centras New Yorke. Nežiūrint kur mūsų organizacijos darbų raštine bus, egzaminatoriams vistiek reikės mokėti. Kodel p. Bagočius šį faktą nuo SLA. narių slepia?

Jis sako kad mes New Yorke neturime vietos augti. Jei-gu New Yorke išaugę ir turėdami keturis namus neturime vietos augti, tai kaip galime augti Pittsburghe neturėdami nei vieno namo? Brooklyne turime namą, į kurį įvesdinome apie \$70,000 ir tas namas didumoje tuščias. Jame gyvendami galime būti Lietuvių centre ir įvesdinti pinigų atgyventi nuomomis.

Dabartinį centro namą New Yorke atremontavome įvesdinamui apie \$6,000. Tame name galime gyventi ir niekas iš jo neveja. Dabar išsikėliant iš jo, padaryti pagerinimai ir tai yma lieta beverčiai, įdėti pirgiai numetami, nes namas reiktų išnaudojti perdirbti gyvenamais apartamentais ir kaštų apie \$10,000.

Kam blofuoti kad SLA. centras kėlimas į Pittsburghą bus naudingas Susivienijimui?

Centro kėlimas bus naudingas ne Susivienijimui bet kai kuriems savo naudos siekiantiems asmenims. Jei-gu Pittsburghe tinka Lietuvių kultūrinio centro tai kodel ten nesikurė Lietuvių kultūrinis centras, neįsisteigė Lietuvių laikraščiai per kelis dešėtus metų? Kodel tas miestas Lietuviškai skursta? Bagočius tą užtyli.

Pensylvanietis S. L. A. narys, nesileisk blofais apgauti save. Paėmęs SLA. balotą balsuok kad centras kaip buvo ir pasilikti Wilkes-Barre, Pa., o darbų raštine tuo pačiu sykiu pasilikti New Yorke.

Centro kėlimui priešinga ir SLA. Kontrolės komisija, kaip jau patyrėte.

Pensylvanijos SLA. Narių Komitetas.

•KANADA pasiryžus siųsti į Britaniją didžiuosius karo lėktuvus, bombanešius, kurių apie dešėtas jau išskrido.

SLA. NOMINACIJOS

Tautinis Pild. Tarybos Kandidatų Sąrašas

Prezidentu — Vincas F. Laukaitis arba A. O. Šalna.
Vice prezidentu — V. A. Kerševičius.
Sekretorium — Dr M. J. Vinikas
Iždininku — Juozas J. Bačiūnas.
Globėjai — Stasys Mockus ir Jonas Brazauskas.
Daktaras-Kvotėjas — Dr. S. Biežis.

CHICAGO, ILL.

VAIZBOS BUTAS DIRBA VILNIEČIŲ ŠELPIMUI

Chicagos Lietuvių Vaizbos ėmėsi organizuoti Lietuvius nešimui pagalbos Vilniaus suvar-gintiems gyventojams. Tara tikslui Sandaros salėje Spalių 31 d. įvyko Bridgeporto kolonijos Lietuvių susirinkimas, kuriame konsuli Daužvardžiui apipasačius dabartinę Lietuvos ir jai atgzybusio Vilniaus krašto padėtį, nutarta visose Chicagos Lietuvių kolonijose organizuoti Vaizbos Buto sub-komitetus kuopelių pavidale, ir čia pat tokia kuopa įkurta Bridgeporto kolonijai; kuopos darbuotojais išrinkta Jonas J. Kulis ir šešios moterys. Kuopa išsirinks savo valdybą ir nustatys savo tvarką, ir rinks drabužius ir pinigines auksas, kurias perduos Vaizbos Butui, o tas per konsulatą siųs Lietuvos Raudonajam Kryžiui.

Dar tokias kuopos Vaizbos Butas steigis Brighton Parke, Town of Lake, Marquette Parke, Cicero, Roselande, So. Chicagoje ir kitose Lietuvių kolonijose. Kuopos veiks Vaizbos Buto priežiūroje ir kontrolėje.

Bridgeporto kolonijos susirinkimą kviečiant buvo išsiuntinėta virš šimto pakvietimų, bet atėjo tik 35 žmonės; buvo kviešti ir vietinių laikraščių redaktoriai, atsilankė tik iš Vilnės L. Pruseika ir iš Jau-niko J. Poška. Susirinkę pagėidavo kad laikraščiai imtųsi agitacijos aukų davimui ir sukurimui Lietuvių upo, bet laikraščių atstovų beveik nebuvo. Gaila kad taip į viską šal-tai atsinešama.

Korespondentas.

BALTIMORE, MD.

ATSIKURĘ SANDAROS 5-TA KUOPA

Seniau buvus didelė ir galinga, bet paskutiniaisiais metais palirus, Sandaros 5-ta kuopa šiomis dienomis atsikurė ir rengiasi rimtai veikti. Kuopos atkurimo susirinkimas įvyko Spalių 26 d., Lietuvių salėje. Susirinkime dalyvavo dalis senų narių ir keletas naujų. Susirinkimas išrinko į valdybą sekančią valdybą:

Juozas Gutasas, pirmininkas.

Adv. W. F. Laukaitis, vice pirmininkas;

Adv. Nadas Rastenis, užrašų raštinkas;

Antanas Maceika, fin. raštinkas;

Jurgis Kalinauskas, iždininkas;

Jonas Galinaitis, korespondentas.

Kiti šios kuopos nariai: Dr. Juozas Laukaitis, Dr. Edvardas Milinauskas, Juozas Bra-zys, Kazys Laukaitis, Simas Levanavičius, Vincas Lukaševičius, Juozas Milunaitis, Juozas Kašinskas, Antanas Bradunas, Albert Kendrick, Kazys Ake-laitis, Povilas Mišauskas.

Sekantis šios kuopos susirinkimas bus Lapkričio 9, Lietuvių salėje. Numatoma trumpoje ateityje susilaukti didelės ir veiklios kuopos.

TRUMPOS ŽINIOS

(IŠ MUSŲ LAIKRAŠČIŲ)

•CHICAGO, II I. — Julė Vai-čiulytė laimėjo premiją už vieną geriausių plakatų Saugumo Komitete Chicagos Auto-mobilijų Parodoje.

—Lietuvai Gelbėti Fondas, kuris veikia po Chicagos Lie-tuvių Prekybos Buto globa, pradeda rinkti auksas Vilnijos gyventojams šelpti.

•DE KALB, III. — Spalių 26 d. Mateušas Masiokutis be-simokindamas skraidyti orlai-viu krito 700 pėdų žemyn ir užsimušė.

•SAO PAULO, Brazilija.—Po-litinės policijos valdininkas nušovė Lietuvaitę Oną Mali-šauskaitę.

•BROOKLYN, N. Y. — Mo-terų Vienybė surengė iškil-miną paminėjimą savo drau-gijos 5 metų gyvavimo Spalių 29 d. Ši moterų organizacija plačiai prisideda tautinių rei-kaų parėmimė.

—Didžiojo New Yorke Lie-tuvių kolonija subruzdavo pasta-tyti paminklą Dariui ir Girė-nui. Šį sumanymą iškėlė Lie-tuvių Amerikos Piliečių klu-bas. Brooklyne gyvuoja ir Da-riaus-Girėno Aero klubas, ku-ris be abejo tą darbą parems. Aero klubas pernai padovanojo Litėuvos šauliams lėktuvą.

—Filosofijos daktaras J. Ri-mavičius, Rugsėjo pradžioje iš-vykęs į Lietuvą, sugrįžo į Brooklyną Lietuvos nepasiekęs nes iš Anglijos toliau jam ke-liauti neleido.

•CHICAGO, III. — Gryžo iš Londono ponis Salomeja Če-rienė, kuri ten tarnavo Lietu-vos Pasiuntinybėje. Parvyko ilgesniui laikui.

•LONDONAS, Anglija. —Lie-tuvių klube įvykusiame gau-siame Lietuvių susirinkime, ap-tarus Lietuvos buklę ir Vil-niaus grįžimą Lietuvai, nuta-rta sveikinti Lietuvos vyriausy-bę ir visa Lietuvį tautą su sostine Vilnium. Šiomis die-nomis grįžo į Londoną iš Lie-tuvos dar 17 asmenų, kurie buvo nuvykę Lietuvon ir ka-rui prasidėjus ilgesnį laiką ne-galėjo išvažiuoti.

DAYTON, OHIO

BALIUS PAVYKO. SLA. 105-tos kuopos balius įvykęs Lapkričio 4 d. Shell salėje bu-vo linksmas ir sekmingas. Pu-blikos susirinko pusantro šim-to, ir visi geroje nuotaikoje praleido vakarą. Nors išlai-dos šio balius surengimui bu-vo nemažos, bet liko gerokai ir pelno.

Reikia tarti padėkos žodį už suteiktą baliui dovanos Kau-no užieigos savininkui A. Fre-tikui.

Šio balius pelno dalis, kele-tas dolarių, bus paaukota Vil-niaus krašto gyventojams pa-gelbėti. Dabartiniu laiku pa-rama jiems labai reikalinga.

D. Rep.

•DŽIOVA užtikta 57 paski-rose dalyse ragučių galvijų.

MIRIMAI

AMERIKOJE MIRĘ IŠEIVIAI LIETUVIAI

JAU MIRĘ 4,300 LIETUVIŲ

Nuo šio skyriaus Dirvoje įvedimo, Vasario mėn., 1937 metų, iki šiol mirusių išeivių Lietuvių pažymėjimų čia jau tipo 4,300.

Redakcija prašo visų Dirvos skaitytojų pateikti žinias apie mirstančius Lietuvius: jų pil-nus vardus, amžių, moterų pa-vardę po tėvais, iš kur Lietu-voje kilę, ir kaip senai Ameri-koje gyvena. Ir padavėjai ir mirusis nereikalinga kad būtų Dirvos skaitytoju.

SALKAUSKAS Juozas, 50 m., mirė Clevelande Spalių 26.

ZUKAUSKAS Antanas, 48 m., mirė Spalių 21 d., Chicagoje. — Tytavenų p., Lolučių k. Amerikoje išgyveno 27 metus.

SAVICKIENĖ Paulina, 44 m., mirė Spalių 19 Chicagoje. — Šiaulių ap., Skaisgirių par., Ramoškių k. Amerikoje iš-gyveno 27 metus.

PETRAUSKAS Vladas, mirė Spalių 16, St. Louis, Mo. — Paėjo iš Suvalkijos.

MADALESKIENĖ Barbora, 61 m. Mirė Spalių 2 d., Seattle, Wash. — Pajavonio par., Padvarniškių k. Amerikoje išgyveno 46 metus.

ZALPIENĖ Ursulė (Klebonai-tė), 25 metų, mirė Spalių 27, Chicagoje, kur buvo ir gimus.

ARMONAS Antanas, pusamžis, mirė Spalių 21, Chicagoje. — Raseinių aps., Žvingių par., Bikavenų k. Amerikoje iš-gyveno 30 metų.

KUCINSKIENĖ Ona (Petkai-tė), pusamžė, mirė Spalių 16, Chicagoje. — Šiaulių ap., Šaukėnų par., Vabalų k.

SAVICKAS Simas, mirė Spa-lių mėn., Girardville, Pa.

MASAITIENĖ (vardas nepa-žymėta), mirė Spalių mėn., Bridgeport, Conn.

JAKAVONIS Kazys, 52 metų, mirė Spalių 23, So. Boston, Mass. — Ratnyčios parap. Amerikoje išgyveno 30 m.

KASPARAS Antanas, vidur-amžis, mirė Spalių mėn., De-troit, Mich.

BARUSEVICIUS Martynas, mirė Spalių 22, Nanticoke, Pa. — Slabados par., Ramei-kių kaimo.

GAVANIENĖ Marė, mirė Spa-lių 14 d., Old Forge, Pa.

ALEKNAVICIUS K., mirė Spalių mėn., Luzerne, Pa.

MASIOKAS Adomas mirė Spa-lių 28 d., Detroit, Mich. — Ramygalos par., Grigalių k. Amerikoje išgyveno 32 m.

MATULIONIS Alfonsas, 48 m. metų, mirė Spalių 29, Chi-cagoje. — Utenos ap., Alun-tos par., Žibiečių k. Ameri-koje išgyveno 29 metus.

AUSTRA Juozas, 70 metų, mi-rė Spalių m., Shamokin, Pa. RASINSKAS Jonas, mirė Spa-lių 28 d., Chicagoje. — Tau-ragės ap., Kaltinėnų par.

SIMONAITIS Menartas, pus-amžis, mirė Spalių 31 d., Chi-cagoje. — Panevėžio apsk., Smilgių par., Tirkšionių k. Amerikoje išgyveno 40 m.

MAROZAS Juozas, 62 metų, mirė Spalių 30, Chicagoje. — Ramygalos par., Idikonių k.

VALAITIS Juozas, pusamžis, mirė Spalių 30 d., Chicagoje. — Šakių ap., Kaimelio par., Jakaičių k. Amerikoje išgy-veno 30 metų.

BERUNAS Edvardas, 24 me-tų, mirė Spalių 31, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

ROZALIENĖ Kazė (Nadvarai-tė), 47 metų, mirė Spalių 29 d., Chicagoje. — Panevė-žio ap., Naujamiesčio val., Gustainių k. Amerikoje iš-gyveno 27 metus.

GEDVILAS Aleksandras, 48 metų, mirė Spalių 29, Chi-cagoje. — Tauragės ap., Šilai-nių par. Amerikoje išgy-veno 33 metus.

1940 Kalendoriai

DYKAI

nuo dabar

iki

Naujų Metų

visiems

kurie tuoj

atnaujins

Dirvos

prenumeratą.

BUTINAI PRIDEKITE 10c
PASTO ŽENKLAIŠ
PERSIUNTIMO
KASTUI.

DIRVA

6820 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND, O.

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

Telefonas: Ofiso MAIN 1773

Namų KENmore 4740-W

Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairios apdraudos-insurance reikaluose.

Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave.

HEnderson 9292

The Wilkelis Furniture Co.

Rakandų Krautuvė

6307-11 Superior Ave.

ENdricott 2343

N. A. WILKELIS
Savininkas

JURGIS ARBUCKAS
Vedėjas

Prašo Mus Gelbėti Vilniečiams

Amerikiečiams taip pat Primenama kad Tiestų Ranką Savo Atvaduoto Krašto Broliams

KAUNAS. — Vilniaus Vardavimas, Tėvynės, Kariuomenės Kurėjų Savanorių, Atsargos Karininkų, Jaunųjų Ukinkų Ratelių, Skautų, Pirmųjų, Liet. Tautininkų, Jaunosios Lietuvos Sąjungų, Katalikų Veikimo Centro, Pavasario Federacijos ir Darbo Rumų pirmininkai išleido atsisaukimą ir visuomenę Lietuvoje ir užsieniuose, kuriame be kitko sakoma:

Vilnius laisvas. Vilnius grįžta Lietuvai. Devyniolika metų kentus brangiųjų Lietuvos sostinė Vilnius žengia į laisvę ir garbingą gyvenimą nepriklausomoje Lietuvoje.

Kovojoje ne veltui teisingą kovą. Tautos ir vyriausybės pastangomis Vilnius jau laisvas. Rusų tauta ir jos vyriausybė suprato Lietuvį tautos jausmus ir gyvybinius reikalus ir Vilnius su Lietuviškais žemėmis gera valia perleidiama Lietuvai.

Sveiki, broliai ir sesės Vilniečiai, sulaukę laisvės... Nuo šios dienos mes visi jau esame vienos tėvynės, vienos Valstybės sunys ir dukterys...

Žinome kad Vilniaus kraštas ilgus metus buvo naikinamas ir alinamas, kad Vilniaus kraštas reikalingas mūsų paramos ir pagalbos. Tat visoje Lietu-

voje, Amerikoje ir visur kitur kur yra Lietuviai, tuojau organizuokite komitetus Vilniečiams remti ir rinkime gausin- gas aukas pinigais, ukiu gamini- niais ir daiktais. Nei vienos dienos negaišdami padėkime Vilniaus krašto gyventojams kad jie iš pirmos dienos pajus- tų tikrosios motinos Tėvynės meilės šilumą."

NUO REDAKCIJOS

Amerikos Lietuviai! Šis atsisaukimas liečia ir mus: ir mes prašomi padėti Vilniaus krašto gyventojams.

Žemaičiai, Aukštaičiai, Zano- vykai, Kapsai, Dzukai — visi stokime į pagalbą, nes Vilnia- čiai yra visos padidėjusios mu- sų Lietuvos broliai!

Aukas prašomos skirti drau- gijos, klubai, taipgi biznieri- ai ir šiaip Lietuviai. Pinigus siu- skit tiesiog į Lietuvos Konsu- latus, kur jie bus pakvituojami ir greitai persiunčiami Lie- tuvon. Štai antrašai:

Lithuanian Consulate
General
16 E. 75 St. New York, N. Y.

Lithuanian Consulate
100 E. Bellevue Place
Chicago, Ill.

Kelionė po Musų Lietuvą

Rašo ONA KARPIUS.

(Tėsinys iš pereito nr.)

SEIMO NARIŲ BALIUS SVE- ČIAMS. — SUSITINKU SU GEN. CERNIUM. — PASI- RUOSIAM ISVYKTI Į KAI- MĄ.

RUGPJŪČIO 8, pirmadienis. Šį rytą mudvi pusryčiavom su poniu Narušiene, nes nors čia gyvenam, mudvi tiek tankiai buvom išvažiavusios, kad dabar buvo smagu būti namie, o mums yra smagu pasikalbėti su ja. Ypatingai dabar kai ji pasirengus važiuoti į Ameriką su savo vyrų, majoru, kuris rengiasi važti bronzinį Dr. Vinco Kudirkos biustą, Kauno Karininkų Ramovės Dovaną, Clevelando Lietuvų Kulturi- niam Darželiui. Rodos nebū- nei galo mūsų kalboms, nes mes bandom paaiškinti jai apie Ameriką vienu užsimojimu, o ji tiek susijodavusi ir klausinė- jama tiek visokių klausimų, to- del po ilgų kalbų, kurios rodos užsistė valandas, mes pasaka- lom jai kad ji pati tuoj pama- tys. Tikrenybėje mudvi norė- tume grįžti Amerikon kartu su jais, bet mums dar liko ap- lankyti mūsų gimines pirm ap- leisiant Lietuvą.

Šį vakarą mes dalyvausim kitame pokilyje Pažangos Ru- muose, kurį rengia Seimo nari- ai svečiams užsieniečiams. Mums patinka dalyvauti tuose baluose, bet delei jų mes vis- turim atidėti apsilankymą kai- me pas savo gimines, bet da- bar rodos dauguma tų vaišini- ū svečiams bus pasibaigę, ir mudvi busim laisvos išvažiuoti.

Po pietų nuėjom į Pažangos restoraną užvalgyti, ten radom savo draugą Dr. Jonikaitį iš Detroito užkandžiauanti su savo broliu. Mes prisidėjom prie jų valandėlei laiko, o pas- kui grįžom namon ruošis va- kariniam baliui.

Šį vakarą visas Vilniečių bu- ris apleidžia Kauną, taigi mes išėjom ankščiau ir nuvykom į stotį išlydėti juos. Tiesiog ne- tikėtina kaip Kauniečiai susi- renka į geležinkelio stotį pasi- tikti svečius, ir jie tą pat daro išlydėdami. Stotis buvo visi-škai užsigrūdus, ant veidų ma- tėtis ašaros, ir kai pagaliau traukinis pasijudino ir palen- gva apleidė stotį, susirinkus minia pakėlė savo atsisveikini- mo garsus taip kad net žemė drebėjo, sienos galėjo plyšti, o mummyse paliko liudėsį del to- kio atsisveikinimo, po praleidi- mo keleto smagių savičių kartų.

Mudvi nuvykom į Pažangos Rumus, į Tautininkų Klubą pa- talpas, kur buvo surengta po- kilis, o čia pamatę savo links- mus Amerikiečius ir Kaunie- čius draugus užmiršom savo liudnumą ir prisidėjom prie šio smagaus vakaro.

Pokilis buvo tikrai puikus, buvo čia visi mūsų draugai, ir atletai, ir nekurie iš D. U. L. R. grupės, nekurios Pirmyn panelės kurios pasilikio Kaune studijuoti, ir žinoma daugelis mūsų Kauniečių draugų. Mu- dvi valgėm ir gėrėm ir šokom iki aušrai, tačiau kaip tai gi- liai savo širdyje žinojom kad šis yra paskutinis iš tų puoš- nių, smagių pokilių, nes dau- guma svečių buvo pasirengę ap- leisti Lietuvą, kiti jau išva- žinėjo, ir tuoj ateis laikas ir mudviu rengtis apiešti, bet tos buvo liudnos mintys, o iki mes čia buvom, buvo linksma, taigi nenorėjom dailieiti ne- smagumo.

Šį vakarą turėjau malonumą pirmą kartą susipažinti su pa- togiu Generalu Cernium, vienu iš aukštųjų Generalinio Štabo karininkų. Aš esu mačius jį daug kartų, bet dabar turėjau progą pirmą kartą pasikalbėti su juo.

Seimo nariai buvo labai vai- šingi ir darė savo didžiausias pastangas kad mes turėtume gerą laiką. Buvo pakviestas fotografas padaryti visos gru- pės paveikslą, o už valandos laiko fotografijos jau buvo ga- tavos ir mes gavom po vieną atminčią.

Po pilnos nakties, prašvitus naujai dienai mes atsisveiki- nom su kitais ir drauge su ke- letu kurie ėjo į mūsų pusę, žygiavom namon vėsaus ryto valandomis. Kuomet sugry- žom namon ir atsigulėm, mu- dvi pasidarėm planus apiešti Kauną už dienos ar kitos, pirm- negu kas kitas atsistis kas su- gundins mus pasikiti ir sulai- kys vėl.

NUOBODI DIENA KAUNE. SUSITINKAM VĖL PAZY- STAMŲ.

RUGP. 9, antradienis. — Vi- sų naktį šokus, mums reikėjo gana pasilsio, taigi šiadien iš- miegojom iki pietų. Mus iš- budino atsilankęs svečias, tai- gi atsilankęs ir apsirergusios išėjom pasivaikščioti, pakvė- puoti tyru oru. Diena buvo apsiniaukus ir pradėjo lyti. Pietų užsikandom Pienocentre, o po pietų Bronė pasiautė te- legramą savo dėdei Juozui Ra- siuliui, Ramygaloje, jog mes rytoj atvažiuosim, kad jis pa- sitiktų mus busų stotyje.

Po viso to skubumo ir įvai- rumo kokį mes pergyvenom, ši diena buvo atslugis, o lietin- gas oras prisidėjo prie mūsų nuobodumo. Popietį praleidom namie, o vakare ėjom į Kon- rado kavinę. Pakeliui, kai dar vis jautėme nuobodulį, susiti- kom seną draugą, Steponą Juodvalkį, kuris buvo Ameri- koje kaippo keliaujantis stude- ntas su kitu vaikinu, ir mūsų upas vėl pakilo, vėl linksmai kalbėjom ir juokavom ir vi- siškai užmiršom kad visai ne- senai buvom apvienėjusios.

Einant Laisvės Alėja susiti- kom kitus du senus draugus ir vietoje eiti į Konradą, nu- ėjom į kitą kavinę. Rodės kad nežiurint kur mes ėjom, visa- da atsidurdavom Konrade, ir daugelį kartų aš pamaniau ko- del permainingai nenuieinam kur kitur, taigi dabar aš užsispy- riau ir mes nuėjom į "Moni- ką". Čia pasirodė labai maloni viena, net galu sakyt Moni- kijoje dekoracijos yra puoš- nesnės negu Konrade.

Čia praleidom vakarą kla- usydami muzikos, kalbėdami ir juokaudami, nes Kauno kavi- nės yra tik tam, tik pasisėdė- ti, pasilsėti, pasiklausyti mu- zikos, kuri visada yra maloni ir gaivinanti, ir užsigerti ka- vos ar arbatos ir užsikisti ko- kių nors skanumynų.

Neįnapsiūriūjom ir jau buvo beveik vidurnaktis, taigi skubinom namon, nes ryte 6 valanda buvom pasirengusios apiešti Kauną ir išvažiuoti į Ramygalą.

ISKELIAUJAM Į RAMYGA- LĄ PAS BRONĖS GIMI- NES. — BRONĖ SKAITO GARNIUS.

RUGP. 10, trečiadienis. — Šį rytą atsikėlėm 5:30 valan- dą ir už kelių minučių jau ke- liavom, nešdamos savo valizas ir busų stotį, kuri randasi tik už kampo nuo kur mes gyve- nom. Net šią ankstyvą valan- dą jau buvo minia žmonių bi- lietu kontorėje laukiančių pir- kti sau bilietus. Čia turi tokią sistemą kad tie kurie pirmia- nusiperka savo bilietą gauna pirmą sėdynę ir taip toliau, tai jeigu esi paskutinis nusipirkti bilietą, tenka paskutinė vieta buse. Paprastai niekas nenori sėdėti užpakalinėje sėdynėje, sako kad tos sėdynės yra ties buso ratais ir per daug krato, tačiau mums tas nebuvo svar- bu, bi tik gauname sėdynę. Mu- dvi nebuvom paskutinės šį ry- tą, taigi mūsų sėdynės buvo buso centre, o pirm išvažiavi- mo dar nufotografavom busų stotį su daugybe busų joje.

Mudvi buvom linksmos šį rytą kad pagaliau atėjo diena ir mes galim atlikti savo pri- vatinius vizitus, tai vėl nauji patyrimai kuriuos pergyven- sim.

Buvo įdomu patėmyti kas dedasi aplink mane; ir net dar nepradėjus važiuoti iš Kauno aš nusprendžiau kad to buso konduktorius nebuvo tinkamas tam darbui. Pirm lipant į bu- są keletas pasažierių užklausė jo ar tas busas eis per tam tik- rų miestelius, bet jis tikrai krovė bagažą ant viršaus, skai- tė bilietus, ir vietoje atsakyti taip arba ne, jis tik murmėjo, "prašau sėstis", ir tęsė savo darbą. Nabagas keleivis bijo- damas lipi jeigu gali buti ne tas busas vėl klausia savo, o konduktorius tik pakartoja, "tik sėdėkit". Aš jau pradėjau net pykti, bet tai buvo ne ma- no reikalas, todėl taip ir pra- leidau, bet visoje toje kelionė- je tas konduktorius man nepa- tikėjo kas minuta norėjau pa- sakyti jam kad apsieitu su pa- sažieriais mandagiau.

Važiuojant per duobėtas ke- lius linkui Ramygalos Bronė jautėsi lyg maža mergaitė, ne- paprastai džiaugdamosi maty- dama tiek daug garnių laukuo-

se. Neilgai važiavus ji pradė- jo juos skaityti, ir iki pasie- kėm Ramygalą suskaitė jų 27. Ramygalą yra mažas mies- telis su didele improzuojančia raudonu plytų bažnyčia. Ke- lias per miestelį grystas akme- nais, o rinka yra miestelio cen- tras, tikrumoje visi Lietuvos miesteliai yra vienodi. Aplink rinka randasi visos parduotu- vės, paprastai žydų, ką negali išvengti nepatėmijęs, nes juos matai visur. Busas sustojė prie vienos krautuvės, kur pa- rinka sustojimo vieta, ir mu- dvi išlipusios žiūrinėjom ar nėra kas atvykę mus pasitikti. Bronė dėdė yra gyvenęs Ame- rikoje ir sugrįžo Lietuvon tik prieš kelis metus, taigi ji tikė- josi tikrai jį pažinti, bet apžiū- rėjus grupę žmonių sakė ne- matanti jo. Aš pasilikau toje krautuvėje su mūsų bagažu, o ji ėjo į telegrafą patirti ar jos telegramas buvo perduotas. Paklausė vienos moteries kur yra telegrafas ir nuėjo už kam- po į kitą gatvę.

(Bus daugiau)

KIEK YRA LIETU- VIŠKŲ VAIZBOS BUTŲ?

Pereitame Ekonominio Cen- tro suvažiavime New Yorke, Rugšėjo 11 d., dalyvavo tik keleto Lietuvų Vaizbos Butų delegatai.

Kadangi per keletą ilgų me- tų Ekonominio Centro suvaži- vimo nebuvo laikyta, ir Vaiz- bos Butai neprisiuntė centro valdybai jokių pilnų žinių apie save, nėra tikrai žinoma kurio- se kolonijose gyvuoja Lietuvų Vaizbos Butai arba Biznierių ir Profesionalų Sąjungos.

Vaizbos Butų prašoma se- kančių informacijų:

1. Visi Vaizbos Butai pra- šomi atsilipti į Ekonominį Centrą, prisijunčiant pilnus sa- vo 1939 metų valdybų sąra- šus.
2. Prisiųskit Ek. Centrai visus antrašus savo narių.
3. Tik ką buvo išsiuntinė- ta Vaizbos Butams laiška iš Ek. Centro. Pasistengkit at- sakyti į visus punktus laiške pažymėtus.
4. Kurie negavot tokio lai- ško atsikreipkit į Ek. Centro valdybą.

Kur dar nėra Lietuvų Vaiz- bos Buto, biznierių ir profes- sionalai privalo tuoj pasisten- gi suorganizuoti arba kreip- tis į Ek. Centrą informacijų.

Visi Vaizbos Butai privalo išrinkti savo atstovą į Ekono- minį Centrą, kuris skaitysis Ek. Centro narys ir tarkin- kas.

Trumpu laiku bus paruošta ir išsiuntinėta Vaizbos Butams Ek. Centro taisyklės ir Vaiz- bos Butų įstatų projektas.

Visi Vaizbos Butai ruoški- tes 1940 metais pilniausia su- seikimui: išrinkti savo vei- klias valdybas darbavimuisi savo kolonijoje ir taipgi san- tikiuose su Ekonominio Cen- tru.

Visais reikalais rašykite: A. L. Ekonominio Centro Valdyba
Chas. K. Pikel, Pirm.
629 54th St. Pittsburgh, Pa.

DYKAI BANDYMAS NUO REUMATIZMO

Mes turim puikų Me- todą nuo Reumatizmo, kurį noriai pasiūsi- me kojam šio laikraščio skaitytojui kuris tik pareikalas. Jei ken- čiate skausmą sna- riuose, jeigu jie su- stingę, arba labai jau- slūs, jeigu turit ken- tėti kožoje oro per- mainoj, štai jums pro- ga išbandyti papras- tą, pigų Metodą, kuris pagelbės žin- tams.

Mes noriai pasiūsiu jums PILNĄ Pakelį, 7 dienoms DYKAI IŠBAN- DYMI, ir jeigu norėsite naudoti daugiau, tai galėsit daryti už ma- žus kaštus. Mes kviečiame jus naudoti tą vaistą 7 dienas, DYKAI, mūsų kaštais. Pasiųskit savo var- dą ir adresą tuojau į: ROSSE PRODUCTS CO, Dept. X-6
2708 W. Farwell Ave. Chicago, Ill.

Sveikinimas ir Ačiu!

"Mes Turime Laimėti Vilniečių Širdis!" — Sako Lietuvos Ministras P. Žadeikis

žinios iš Lietuvos, iš Kauno ir Vilniaus skelbia, kad Vil- nius, Lietuvos istorinė sostinė, sugrįžo prie Lietuvos, kad Lietuvių tautos svajonė ir Lie- tuvos Respublikos svarbiausias vidaus ir užsienio politikos už- davinys — Vilniaus atvadavi- mas — išsipildė.

Vilniaus atvadavimas yra juk ir Amerikos Lietuvų troški- nimas. Tebuna todėl man leista pasveikinti visus ir kiek- vieną kas kaip galėdamas yra rėmęs Vilniaus atvadavimo ide- ją. Ačiu visiems už moralinę paramą, už rūpesnius ir sugai- štą laiką, už gausias aukas Vil- niaus našlaičiams, Vilniečių įs- taigoms, kariams ir šauliams.

Toji šauni daina: "Mes Be Vilniaus Nenurimsim", išpra- našavo šį dramatišką Vilniaus sugrįžimą greičiau negu tikė- ta. Tačiau Vilniaus sugrįži- mas visai nereikia kad mes dabar jau galime "nurinti" — visai ne: dabar reikalingas di- džiasias budrumas, vienybė ir įtempimas visų kurybinių kra- što pajėgų.

Tačiau manyti kad "Vilniaus atgavimo kaina sudaro pavojų nepriklausomybės išlaikymui" visgi būtų klaidinga, nes Vil- niaus grįžimas ištikrųjų ne- buvo "pirktas", bet sudaro at- skirą ir nepaprastą Lietuvos ir Sovietų Rusijos santykių iš- raišką faktą — faktą kuris prašalino Lenkų 1772 metų pretenzijas, kuris sustiprino Lietuvų tautą moraliai.

Tiesa, Lietuva dabar prade- da naują laikotarpį naujose valstybės ribose ir naujose, niekad pirmiau nebuotose, sąly- gose. Tose sąlygose mums pri- valu susivokti ir atitinkamai savo žingsnius nustatyti, tu- rint galvoje kad mūsų gerojo kaimyno politika nepasikeitė. Kaimynus mums privalo gerai pažinti, bet turime geriau pa- žinti ir patys save.

Mūsų uždaviniai irgi nepasi- keitė, tik dar labiau ryškesni pasidarė.

Nepriklausomybė yra mūsų idealas, mūsų laimės ir įjėgų šaltinis. Todel nepriklausomy- bės gynimas buvo ir bus, da- bar drauge su Vilniečiais, mu- sų visųsvarbiausia užduotis.

Turime darbai įrodyti pasa- liui ir kaimynams kad Vilniaus grįžimas į Lietuvos suverenit- tetą yra realus taikos ir teisy- bės triumfas toje Europos da- lyje. Atmesdami karą, kaip po- litikos įrankį, eidami tiesiu ir atviru neutralumo keliu, mes turime įrodyti ypač savo kaimynams mažos mūsų val- stybės patvarumą ir sugebėji- mą nugaleti visokias kliūtis, neišsėmiamą entuziazmą ir pri-

sirišimą prie savos kultūros ir tradicijų, sąmoningą bendra- darbiavimą žmonijos progresui ir tokiu būdu laimėti sau jų kaimynišką prielankumą ir pa- garbą.

Naujose ribose įsistiprinus, viduje krašto vienybę visu rimtumu patikrinus, Lietuva su pasiryžimu, su viltimi ir su Jusų talka eina didelių darbų dirbti: mes turime laimėti Vil- niečių širdis, turime juos pa- daryti laimingesniais, o drau- ge ir sąmoningais Lietuvos pi- liečiais. Mes taipgi turime sa- vo mylimą kraštą padaryti ir ekonominiai tvirtą ir savisto- vų, ne aukso kasyklų įjėskoda- mi, bet padvigubindami dar- bingumą ir organizacinį suma- numą mūsų jau senai prakti- kuojamoje kooperacijos ir pri- vačios iniciativos ukiu sistemo- je.

Ant palinkusio beržo net ir ožkos lipa — sako mūsų pa- tarlė. Nuo mūsų priguli kad mūsų Lietuva būtų stati ir ga- linga ne tik materialėje bet ypač moralinėje kulturoje. Tat, Vilniaus sugrįžimo įkvepiami, eikime prie bendro darbo pir- myn!

P. ŽADEIKIS,
Lietuvos Atstovas.

BAČIUNAS IŠRINK- TAS REZORTISTŲ PIRMININKU

Lietuvis Tabor Farmos re- zorto savininkas, J. J. Bačiun- as, labai plačiai dalyvauja Turistų, Viešbučių savininkų ir Rezortų operatorių savitar- piniuose veiksmuose. Šiomis dienomis jo rezorte įvyko Ho- tel Greeters of America, 22-ro skryčiaus metinis suvažiavimas, kuriame p. Bačiunas tapo išrin- ktas to skryčiaus pirmininku. Be to jis išrinktas to skryčiaus valdytojų tarybos pirmininku.

Prieš porą savičių p. Bačiun- as dalyvavo metiniame suva- žiavime East Michigan Tour- ist asociacijos, Bay City, ir to miesto laikraštyje tilpo p. Bačiuno su keletu kitų žymes- nių dalykių fotografija.

PRANEŠKIT Savo Antrašo Permainą

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite sa- vo naują antrašą Dirvos Ad- ministracijai, ne paštu, nes paštas nesijus jums Dirvos ir naują vietą jeigu neprimok- šėsit. Parašykite mums už 1c atvirutę prieš persikėli- mą į kitą vietą gyventi. — Adresuokit mums trumpai:

D I R V A
Cleveland, Ohio

Pasveikinkit Saviškius Draugus Amerikoje ir Lietuvoje — Lietuviškai!

Kalėdoms,
Naujam Metui
Sveikinimai

Labai gražios — tikrai po 5c.

Skubėkit tuojau užsisakyti sau Kalėdų ir Naujų Metų linkėjimų puikias korteles (viena kortelė tinka Kalėdų ir Naujų Metų šventėms). Šymet turim labai puikių, 10 centų vertės kortelių, parsiduoda po 5c. viena.

Paštu nesuončiam mažiau kaip 6. Užmokestį pri- siųskit viso 35c pašo ženkleliais (persiuntimui 5c.)

SIŪSKIT SAVO LINKĖJIMUS Į LIETUVĄ ŠYMET ANKSČIAU (nes laiškas nueiti ima 3—4 savaites)

DIRVOS KNYGYNAS

6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

Dirvos Jubilejinis Vajus

Dirva nuo dabar iki \$2 1941 m. tikrai . . . . .

DYKAI 1940 SIENINIS KALENDORIUS

Visi Dirvos skaitytojai, bendradarbiai, draugai, pra- šomi talkininkauti — agituoti savo draugus skaityti Dirvą, išrašyti ją savo artimiesiems ir giminėms Amerikoje, Lietuvoje ar kitose pasaulio dalyse gyvenantiems.

Dirvos pirmtakunas laikraš- tis Santaika Clevelande pradė- jo eiti Lapkričio mėnesį, 1915 metais. Po to tuoj buvo su- daryta Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė ir ji praėjo leisti pa- didintą, 8 puslapių laikraštį Dirvą.

Kadangi 1940 metas išpuola Dirvos 25 metų Jubilėjaus me- tas, šiuomi ir skelbiam šį Ju- bilejinio Meto Atidarymo Va- jų. Visi kurie dabar išsirašys Dirvą bus jos skaitytojai per ištisą Jubilėjinį Metą.

Dirvą galima platinti sekan- čiai:

1—Skubiai atnaujinti savo prenumeratą.

Visus laiškus adresuokit sekančiai:

"DIRVA"

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius — K. S. KARPIUS — Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KASKĄ RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

Lietuvoje Gerai Protaujama

Mūsų komunistų pavoju, matyti, gerai supranta mūsų broliai Lietuvoje. Ten buvo pasikėsinta suruošti Kau- ne raudonųjų demonstracijos, ir policija turėjo apie 26 are- stuoti. Bet kaip čia bausti ko- munistus, kuomet Lietuva da- bar "drauginga" Sovietijai?

Lietuva rado išeitį, kaip sa- ko Naujienos: "Ji juos nubau- dė ir paskelbė jog tai esą 'Tro- ckininkai'. Reiškia, ir tikslas pasiektas, ir Maskva neįžeista. Butų gal nemandagu jei Kau- ne į kalėjimą sukištų Stalini- nius komunistus. Bet jei areš- tuoja ir baudžia 'Trockinius' tai viskas tvarkoje!"

Mes visada sakėme kad mu- sų broliai Lietuvoje žino visas politines gudrybes ir jiems pa- mokų duoti nereikia.

Karas Socialistams

Artinasi SLA. Pildomos Ta- rybos rinkimai, ir komunistai jau paskelbė karą socialistams. Kodel? Ne dėl to kad šie ne- naudingi Susivienijimui (kaip tikrenybėje yra), bet už tai kad socialistai dabar aštriai ir nepermaldausamai kritikuoja jį Staliną ir jo politiką su Hitle- riu ir Pabaltijo valstybių at- žvilgiu.

Komunistų Vilnis, pavyz- džiui, rašo: "Socialistai virto reakcine grupe. Mūsų srovė negalės remti nei vieno kandi- dato kuris šoks pagal Grigai- čio muziką. Mūsų žmonės pereitame SLA. seime rėmė K. Jurgelionį. Buvo manyta, jis

LIUOSYBĖ

Atbudo iš ilgo miego liuosybė, Atbudo tarp kančių, skausmų... Vos tik sužibėjo nuvargus liuosybė, Priešai vėl ją žudo kardų... Per pasiryžimą atgavo liuosybė, O priešai jai kelią užstojo; Jie drasko vienybę ir skelbia neteisybę, Kelią erskėviais jai kloja. Jie plėšia mūsų laisvę visai ją kankina Ir verč' ją amžinai vergaut. Laisvės teisę nuo mūsų užrakina, Teisybės žiedus nori nuraut. Čia pradėt' spiestis jau spėkos teisybės Ir kilsta Lietuvos susipratimas; Šalin, tat, tyronai, lai stoja liuosybė! Išnyks mūsų Lietuvos tamsumas!

Jurginas.

Ž E M E I

Mes išeinam su jaunatve, Mes išeinam su daina. Tau, žemele, mūsų jiegos! Tau, žemele mylima!...

Tau jaunystę mūsų skyrėm, Tyrą meilę iš širdžių, Kad žydėtumėi, o žeme, Balto žiedo skaitumu!

Mes nupinsim tau vainiką Savo žygių ir darbų! Tik žydek, žydek, o žeme, Saulės žiedo baltumu!

"J.U."

P. Kundrotas.

tinksmesnis negu Vitalitis. Bet pasirodė esąs narys anti-kom- interniškos ašies, kuris ir Vi- taitį pralenkia."

Ką bendro kominternas su SLA. turi tik vieni mūsų ko- munistai težino. Tačiau, jie stato kandidatus tik tokius ku- rie kominternui tinka, bet ne Susivienijimui.

Paskelbdami karą socialis- tams, ir norėdami kad jų žo- džiai nepasiliktų tušti, jie pri- valės balsuoti už tautinį sąra- šą. Ar pasirengę jie tą daryti?

Molotovas Pažadėjo

Kalbėdamas Sovietijos pa- rliamentui, vyriausias (po Sta- lino) valstybės galva, Molotov pareiškė: "Mes stovim už grie- žtą ir paraidį prisilaikymą su- tarčių su Pabaltijo valstybė- mis, pilnos lygybės pagrindui. Ir mes pareiškiame kad visos kvaivos pasakos apie Pabaltijo valstybių susovietinimą neša naudą tik mūsų bendriems priešams."

Katalikų savaitraštis Ame- rika (Brooklyne) dėl to sako: "Šis pasižadėjimas nuskambe- jo visame pasaulyje. Neturėtu- me, bent dabar, daryti pesi- mistinių išvadų buk politinė, ekonominė ir visuomeninė san- tvarka Pabaltijo valstybėse ne- galės būti tokia kokios tų val- stybių žmonės norės."

Laikraštis, tačiau, priduria Lietuviams svarbą turėti sa- vimi pasitikėjimo: "Kai bus tvirtas pasitikėjimas savimi tai ir didelio kaimyno pagarba didės". Kitais žodžiais tariant, mes Sovietijos valstybei esame nuoširdūs talkininkai, bet mu- sų naminiams komunistams amžini ir nenugalimi priešai, nes mūsų komunistai dabar yra pavojingiausias elementas padaryti Lietuvą nelaisvą. Jie tokiu pavojuingiu elementu visi- davo buvo, nes visados kovoją prieš viską kas nepriklausoma Lietuvos valstybę stiprina.

SKULPTORIUS Zikaras pra- dėjo liedinti per du metrus aukščio didelę bronzinę skulp- turą, pavadintą "Knygnešys". Ji bus pastatyta praplatinga- me Karo Muzejaus sode.

SKAITYMAI

SVARBU ĮSTEIGTI AMERIKOS LIETUVIŲ ARCHIVĄ

L IETUVIŲ spaudoje Amerikoje vėl atsiranda mintys sukurti Amerikos Lietuvių Archyvą istorinių atžvilgiu. Tą sumanymą šį kar- tą prikelė Vienybės redaktorius, S. E. Vitaitis.

Kiek reikalingas yra Amerikoje archyvas negalima išvaizduoti nepradėjus rinkti mede- gų apie bent kokią dalį Lietuvių gyvenimo šioje šalyje. Jau suvirš metai laiko kaip mūsų WPA Rašytojų Projektas — Nation-Wide Lithuanian Project — Chicagoje, renka informacijas isto- rinei knygai cinematiškai atvaizduoti Lietuvių gyvenimą Amerikoje, tačiau vis atsiranda nau- jų medegos šaltinių. Iš to darba gavau paty- rimų kurie gal pagelbės gyviau nupiešti archi- vo reikalingumą.

Amerikonas, arba jaunas Amerikos Lietu- vis nemokantis gerai Lietuvių kalbos, norėda- mas giliau susipažinti su Lietuviais Amerikoje, įieško informacijos Amerikoniškose srityse. Pa- sirinkimas ten mažas. Aprašymai trumpi, ir semiami iš kelių originalių apysakų. Tat, vė- lesni raštai yra tik pakartojimas senų minčių kurios ir originaluose buvo pilnos klaidų. Tokia padėtis, žinoma, neduoda įsidomėjusiam įieško- tojui tikrą, gyvą vaizdą Lietuvių gyvenimo pra- eityje ir dabar.

Mūsų WPA Projekto knyga stengsis at- vaizduoti šį gyvenimą nuo pradžios Lietuvių iš- eivių gyvenimo iki šios dienos, ir atitaisyti daug Amerikonų rašytojų klaidingų nuomonių apie Lietuvius Amerikoje. Tai bus atliktas vienas reikalingas Lietuvių ir Amerikos kultūros dar- bas, tikiuosi, ne tik Amerikonų kalboje, bet ir Lietuviaiškai.

Rinkimas medegos tarpe Lietuvių tai ilgas ir kartais bergžias darbas. Seni spaudos kom- plektai išblaškyti arba visai prapuolę. Rasda- mas kompletus, turi vartyti šimtus lapų kol iš- renki tinkamą medegą. Iš visokių kampų atsi- randa knygelių, lapelių apie politiką, tikybą, draugijas, jubilėjus, ir apie ką tik Lietuviai veikė vienu ar kitu laiku. Reikia atidžiai įieš- koti, rankioti, skaityti tuos raštus pakol pasi- rodo Amerikos Lietuvių judėjimo vaizdas. Ran- di patėmijimus visokių rašymų, bet kur rasti tuos aprašymus tai tik dvasios dingusių veikė- jų gali žinoti.

Bent kam nusistačius steigti Amerikos Lie- tuvių Archivą, darbas toks: (1) Rinkti ir tau- pyti visokius komplektus, raštus ir tuos daik- tus, kaip paveikslus, fotografijas, tt., kas at- vaizduoja Lietuvių gyvenimą Amerikoje; (2) Prirengti gerą bibliografiją (ko dabar visai nė- ra), kuri sudėstytų laikraščių, knygų, žurnalų, dokumentų ir įvairių raštų turinius temiškomis dalimis, nes kruva neorganizuotos medegos ne- siuduoda greitai ir parankiam sujieškojimui da- linių faktų; (3) Vesti ryšius su Amerikos Vie- šomis Skaityklomis tuose miestuose kur gyve- na daugiau Lietuvių, pateikiant patarimus ir informacijas apie budus ir vietas priejimui prie medegos apie Lietuvius Amerikoje; tokius ry- šius ir su universitetų knygynais būtų gera už- megsti.

Kaip paprasta tarpe Lietuvių, toks darbas būtų vedamas organizacijos įjiegomis. Organi- zacija tam tikslui sukurta, arba susijungusios organizacijos, galėtų ne tik atlikti viršminėtus punktus, bet ir pritraukti rašytojų kurie nuo- duginai parašytų atskiras istorijas Amerikos Lietuvių dramos, laikraščių, muzikos, organiza- cijų augimo, darbuotės, fackijų kovų, ir tt. Tai būtų rimtas apšvietos darbas, kurį ir Amerikos universitetai pagirtų.

Lietuvių Amerikoje yra organizacijų ku- rios galėtų apimti archivišką darbą. Svarbiau- sia yra suprasti reikalingumą nuolatinio archi- vo. Jo įsteigimas būtų kulturingiausias žings- nis Amerikos Lietuvių gyvenime. Arhivo Cen- tras būtų tvirtovė kur Lietuvių kultūros pėdsa- kai Amerikoje būtų nuolatiniai rezervuoti. Tai būtų šaltinis ne tik Lietuvių Amerikoje istori- jos, bet ir pačios Amerikos istorijos dalis.

A. A. Stelmokas, Vedėjas
Nation-Wide Lithuanian Project
Illinois Writers' Project
Chicago, Illinois.

TRUPUTIS LIETUVOS STATISTIKOS

Lietuviai Amerikoje tankiai diskusuoja sa- vo šalies didumo ir gyventojų skaičiaus klausi- mus. Patartina įsidėmėti šias žinias, surinktas tik šiais metais. (Čia neįeina dabar atgautas Vilnius ir rytų Lietuvos dalis).

Sausio 1 d. šymet išviso Lietuvoje būta 2,575,363 gyventojai. Iš to skaičiaus atskirtam Klaipėdos kraštui teko 153,793 gyventojai. Va- dinasi, Lietuvoje liko 2,421,570.

Apskričiai gyventojų daugumu stovi: Šiaulių apskritis 203,665
Kauno apskritis 191,364
Panevėžio apskritis 153,075
Mažiausias Seinų apskritis turi 38,207 gy- ventojų (jo dalis buvo po Lenkais.)

Kauno mieste gyventojų buvo 152,363
Šiaulių mieste 31,299
Panevėžyje 26,508
Marijampolėje 15,652
Mažiausias iš miestelių yra Linkuva su 2,050 gyventojų.

Pagal tautybes gyventojai taip skirstėsi: Lietuvių 1,739,489
Žydų — 154,321; Lenkų — 65,628; Vokie- čių — 88,568. Netekus Klaipėdos krašto Vo- kiekčių skaičius žymiai sumažėjo.

Pagal amžių didžiausią grupę sudaro žmo- nės nuo 15 iki 19 metų — 264,528; mažiausią grupę per 80 metų — 1,010.

Pagal verslus gyventojai taip skirstėsi: iš žemės ūkio gyvena 1,129,879; iš pramonės ir amatų — 94,731; iš transporto ir susisiekimo — 15,585; iš prekybos ir kredito — 37,268; iš viešosios tarnybos ir laisvų profesijų — 47,408; iš kitų verslų — 148,083.

1938 metais priaugo žmonių 25,695 (13,631 berniukų ir 12,064 mergaičių).

1938 m. gimė 57,954 žmonės, mirė 32,256 asmenys; susituokė 20,248. Ne sava mirtimi mirė: 238 patys nusizūdė, 134 buvo prievarta nužudyti; del nelaimingų atsitikimų mirė 806; del kitų priežasčių 13; išviso 1,186 asmenys.

1938 metais iš Lietuvos iškeliavo 118 žmo- nių.

Lietuvos žemės plotas — 55,658 kv. kilo- metrų. Netekta Klaipėdos atplėšimu apie 1,000 kv. kilometrų, atgauta iš Rusų buvusių Len- kų okupuotų žemių 6880 kv. kilometrų. Tai- gi Lietuvos šių dienų plotas pasidaro viso virš 60,000 kv. kilometrų.

VALSTYBĖS IR VALDŽIOS

JUGOSLAVIJA (Europoje). Plotas — 248,987 kv. kilm. Gyventojų — 12,492,000. Valstybės santvarka — konstitucinė monarkija. Sostinė Belgradas — 111,140 gyventojų. Pinigai — Dinaras.

ITALIJA (Europoje). Plotas — 309,720 kv. kilm. (be kolonijų). Gyventojų — 39,860,000 (be kolonijų). Valstybės santvarka — kon- stitucinė monarkija. Turi karalių, bet faktinai šalį valdo diktatorius Benito Mussolini. Sosti- nė Roma — 767,900 gyventojų. Pinigai — Lira.

ISPANIJA (Europoje). Plotas — 505,203 kv. kilm. Gyventojų — 21,763,000. Valstybės santvarka — tautinė diktatura. Sostinė Mad- ridas — gyventojų 783,900. Pinigai — Peseto.

KINIJA (Azijoje). Plotas — 8,419,000 kv. kilm. Gyventojų — 430,000,000. Valsty- bės santvarka — neaiški. Sostinė buvo Pekin- as, paskiau perkelta į Nankiną. Pinigai — Taelas.

KOLOMBIA (Pietų Amerika). Plotas — 1,983,404 kv. kilm. Gyventojų — 6,617,800. Valstybės santvarka — Respublika. Sostinė Bogota — 116,000 gyventojų. Pinigai — Pes- o.

KUBA (sala, Amerikoje). Plotas — 114,514 kv. kilm. Gyventojų — 3,147,277. Vals- tybės santvarka — Respublika. Sostinė Hava- na — 363,500 gyventojų. Pinigai — Suv. Val- stijų dolaris.

(Bus daugiau)

•BRITANIJOJE yra apie 50 paskirų veis- lių avių, sako zoologai. Bet visos jos išsivystė iš Europos ir Azijos veislių.

SOVIETAi savo tarybose su Suomija prieina net to- kių kraštutinių jėgų pavelija savo organui Mas- kvoje skelbti buk ta maža Rusijos kaimynė ruošiantis karui prieš milžinišką SSSR! Tai aiškus pasinaudoji- mas Hitlerio barbariška praktika: norint kurią šalį už- grobti jis pradėdavo rėkti buk tenai Vokiečiai, moterys ir vaikai, kankinami, žudomi, ir reikia eiti juos "gel- bėti"... Mažutė Suomija, norėdama ramybės, maty- dama kad ji nėra Rusijos meškinui kelyje ir negali būti jokia pagalba jeigu kas norėtų Rusiją iš Europos pul- ti, visomis savo įjiegomis nori atsikratyti Sovietų prisi- metimo ir siulomos "apsaugos". Bet Maskvos carai, netekdami kantrybės ilgiau su Suomiais derėtis, grie- biasi to žiauraus budo: paleisti gaudus buk Suomiai ruo- šiasi su Sovietų Rusija kariauti — ir tada...

Ir Lietuva, ir Latvija, ir Estija ir Suomija — tos keturios mažos valstybės, atsimetusios nuo senosios Ru- sijos, per virš du dešėtu metų ramiai sau gyveno, ne- reikėjo joms nei keno nors "apsaugų", nei "globų". Viskas kuo jos džiaugėsi tai kad kaimynai prie jų nesikabina, ir mokoje save valdytis, išsisaugoti pavojų ir rupintis savo žmonių reikalais. Bet štai pakyla lyg iš miego meškinas, Sovietų Rusija, ir prisikabina prie jų su savo siulymais "apsaugos" ir kitokių nereikalingų pridėkų, sau pasimdama teisę, prieš tų tautų norą, statyti savo garnizonus jų žemėse...

Juk Lenkija jau sunaikinta. Jeigu ji ir bus atstei- gta, nebus jau tokia didelė kaip buvo, ir pavojus iš jos pusės bus palyginamai menkas.

Vokietija šiame kare taip pat dikčiai bus apsily- pinta, Hitlerizmas gal bus visai išverstas. Ir iš čia pa- vojaus nebus Rusijai. Kokių taigi tikslu tas šiaurės meškinas prie tų mažų valstybių kabinasi?

Šis Maskvos carų pasielgimas butinai gali priversti Britus ir Prancuzus palikti Vokietiją stipresnę ir ga- lingesnę negu tikrumoje reikia, palikimui sienos Sovie- tams į Vakarus Europą veržtis.

NERVŲ karas, kokį Hitleris vedė per kelis metus prieš Europą, savo tikslų atsiekimui, dabar pavirto į ki- tokį nervų karą: tą karą dabar veda aliantai prieš Hit- lerį. Jie karą tęsia ir tęsia, ir pasiryžę test iki to kad Hitleris apsigrs nervais. Jis turės arba desperatiškai šokti kariauti, norėdamas greitumu aliantus sumušti, ir turės išžudyt daug savo žmonių, sunaikint daugybę karo medegos, ir nusiisiprint. Jeigu gi ir jis lauks, ne- kariaus, pačioje Vokietijoje kas nors turės nutikti: Bri- tų siulymas Vokiečiams taikos jeigu Hitlerio atsikratys paveiks į Vokiečių nervus. Hitleris nėra niekas dau- giu kaip mažos vertės, laiko sąlygos iškilęs žmogelis, kuris nežada Vokietijos istorijai nieko, o šaliai reiškia prazūtį jeigu ji ilgiau laikys priešakyje.

Vokietijoje yra gana tinkamų žmonių buti valdo- vais iš didžiųjų šeimų, kurias visas Hitleris pastumė į šalį, kitų narius net išžudė.

Vilniaus Istorijos Trupiniai

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

VILNIAUS Miesto AUGIMAS

Nuolatinės Lietuvių kovos su priešais

Pats Vilniaus vardas, spėjama, paeina nuo vardo upės Vilnios-Vilnelės, kuri per vidurį miesto tekėjo.

Iki 12-to šimtmečio senovės Lietuvių didesnieji centrai buvo vakaruose, gan toli nuo Vilniaus. Tuo metu vyriausia šventovė Romuva buvo ne tik tikybinio bet ir viso Lietuvių gyvenimo židinys. Bet Lietuviai paskiau turėjo tas vietas net ir Romuvą apeisti ir trauktis į rytus, Vilniaus linkui. Šitas senovės Lietuvių judėjimas lyg ir pradeda naują mūsų tautos istorijos lapą.

Iš dabartinės Vokietijos rytuose atsidingano Vokiečių kryžiuočių ir kalavijuočių ordenai ir įsikūrė Baltijos pietų ir žiemos vakarų pakraščiuose. Naujieji ateiviai, dengdamos Kristaus mokslo skelbimo idejomis, ėmė veržtis į Lietuvos kraštą. Ateiviai buvo stipresni, geriau ginkluoti, pasiruošę ir įpratę kovoti, priverstė Lietuvius trauktis į rytus. Lietuviai atkakliai kovojo ir tik po sunkių kovų užleisdžia jau nuo senų laikų apgyventas vietas. Kiekviena žingsnyje kryžiuočiai sutikdavo griežto pasipriešinimo Lietuvių, prisirišusių prie savo bočių tikybos, kalbos ir papročių. Kryžiuočių pastangos varu Lietuvius aprikišti pasisekimo neturėjo. Vokiečiai juo tolyn vis nuožniau su Lietuviais elgėsi. Paimtus į nelaisvę stabmeldžius-Lietuvius jie versdavo jiems vergauti, išgrobždavo jų turta, sunaikindavo jų sodybas. Užkariautojų elgesys su nugalėtais Lietuviais buvo bjauriausias: jie netinkamus darbu ir griežtai jiems priešingus Lietuvius nužudydavo. Todel Lietuviai, neturėdami pakankamai jėgų atsispirti prieš kryžiuočius, vis traukėsi ir traukėsi į miškų gilumas, gelbėdamies ten nuo nuožnių persekiotojų.

Kryžiuočių ir kalavijuočių būriai vis didėjo. Europoje pasklidę gandai apie Lietuvių turtus vis naujas ir naujas riterių gaujas skatino eiti į Lietuvą.

Nereikėjo jiems, kaip pažymi istorikai, keliauti į tolimus kraštus, pavyzdžiui, į Palestiną, kur jie būtų galėję kovose su Kristaus karstą pagrobusiems užtikėliais, puslaikiniais žmonėmis, Turkais užsitarnauti garbingą riterio vardą. Lietuvoje, kur nei pavojaus tokio didelio nesutikdavo ir kur patį kelionę buvo lengvai atliekama, jie galėjo tarnauti Kristui, versdami stabmeldžius Lietuvius į krikščionių tikėjimą. Kiekvienais metais Vokiečiai atimdavo iš Lietuvių vis naujus ir naujus žemių plotus. Užimtose vietose apsigyvendavo Vokiečiai kolonistai. Pats ordenas į jo nagus patekusių Lietuvius apėdavo sunkia duokle.

Išdraskė Vokiečiai Prusuose Romuvos šventovę. Užgeso visų Lietuvių garbinama amžina ugnis. Tada Lietuviai perkėlė savo šventovę prie Dubysos, kur ji įteka į Nemuną, vėliau prie Nevėžio. Bet neilgai persekiojamiems Lietuviams teko tose vietose garbinti savo dievus. Netrukus teko dar trauktis į rytus.

Ir štai įvyksta sunkiausia Lietuviams nelaimė: aukščiausias stabmeldžių tikybos vadovas Krivų Krivaitis buvo priverstas pripažinti krikščionišką tikėjimą ir, žinoma, kartu kryžiuočių ordono viršų. Lietuviai negalėjo pakelti svetimo jungo; jie bėgo iš kryžiuočių užimtų vietų. Beješkodami nuošalių, sunkiai kryžiuočiams prieinamų vietų, tuo metu Lietuviai ir atsiduria žymesniame skaičiuje Kauno, Vilniaus ir Gardino srityse. Čia niuksojo neįžengiamos girios, pelkės ir daug upių kliudė Vokiečiams toliau žygiuoti. Lietuviai čia pirmi pradėjo niekeno nejudintas girias skinti, statyti sau sodybas ir stiprintis naujose vietose.

Didžioji Lietuvių šventovė buvo apie 1263 metus įkurta Neries ir Vilniaus santakos slėnyje, dabartinės Vilniaus katedros aikštėje. Tas įvyko Vilniaus sritį valdant kunigaikščiui Šventaragiui. Šis kunigaikštis pastatė senų ažuolų tarpe didįjį aukurą. Padavimas sako kad ta vieta taip patikus Šventaragiui kad jis išakęs savo sunui Gerimantui sudegint jį po mirties minėtame ažuolyne.

Šventaragiui mirus, Gerimantas išpildo tėvo valią. Sukertamas didžiausias laužas, kuriam medega imta tame pačiame slėnyje niukšančių ir šventais laikomų miškų. Gerimantas aukoja dievams daugybę žvėrių. Sukviestiems didikams Lietuviams ir didžiausioms Lietuvių minioms dalyvaujant, bočių papročiais einant, kunigaikštis Šventaragis puikiausiuose šarvuose, ginkluotas ir gražiausiai aprėdytas tapo iškilmingai sudegintas. Mylimieji kunigaikščio medžioklės šunes, vanagai, sakalas, žirgas ir tarnas turėję kartu su kunigaikščiu sudegti. Nuo to laiko šioje vietoje, kurią vadino Šventaragio slėniu, buvo deginami mirusieji kunigaikščiai.

Vilniaus srityje Lietuvių gaivalas greitai stiprėja. Pasakojama kad jau 1263 metais Gerimantas pastatęs akmeninę Perkuno stovylą ir šventyklą, aptvėręs ją aukšta akmenine tvora. Kaip ir visos Lietuvių senovės šventyklos, ji dangčio neturėjus. Iš Vilnios upės pusės buvę iškirsti sienoje vartai.

Tos šventyklos aprašymuose minima kad ji turėjus apeigoms reikalingoms įmonėms ir šventoms brangenyboms sudėti vietą; šventyklos apačioje buvęs rusys, kuriame žalčius, gyvates, rupūzes ir kitus garbinamus gyvius laikydavę. Be to, buvęs aukuras ir didysis bokštas, kurs virš šventovės sienų siekęs 16 uolakių aukščio. Bokštas ir aukuras buvę akmeniniai.

Aukuras keturkampio muro pavidalo kilo aukšty. Į jį vedė 12 papėdžių laiptai. Papėdės aukštumas buvo 1 uolaktis, o platumas trys uolaktys. Aplink patį aukurą buvęs dar viena akmeninė sienelė, kuri buvus pagražinta taurų ir briedžių ragais ir kitais šiemis panašiais puošalais. Kiekviena minėtų laiptų papėdė būbus skirta vienam iš zodiako ženklų. Zodiako ženklai — kiekvieno mėnesio ženklai pro kuriuos saulė praeina tarp žvaigždynų, — atitinkamos figūros, buvę pastatyta ant kiekvienos papėdės.

SEKA: SENOVĖS LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TIKYBA.

Skubėkit įsigyti šią naudingą knygą

NAMŲ DAKTARAS

Tiktai \$1.00

Trumpi, aiškūs apibūdinimai kelių šimtų kasdieninių ir sunkių ligų ir nesveikimų kokie žmogų paliečia, nuo paprasto gerklės skaudėjimo iki sifilio, vėžio ir kitų ligų. Visos ligos knygos pabaigoje sužymėtos alfabetiškai, lengva rasti. Knyga 174 psl.

Iki dar jų turim, po \$1.00 (persiuntimui į kitą miestą reikia pridėti 10c.)

LIETUVOS ŽEMLAPIAI

30c

Šie Lietuvos žemlapiai yra labai išskys, nurodanti visus miestus, miestelius ir bažnytkaimius; kelius, upes ir ežerus; taip kad turėdami šį žemlapį galėsite puikiai apsipažinti su Lietuvos padėtimi: kurioje dalyje kas randasi, kur susieina rubežiai kelių, ir viską kitą reikalingo jame rasite.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

DARBAI KURIE LAUKIA VILNIAUS KRAŠTE

Ten kur neišbrendami raistai ir pelkės tyvuliavo, dabar Lietuvoje derlingos dirvos ir vešlios pievos. Vaizdas iš Lietuvos žemių nusausinimo darbų — nusausintas ir

traktoriaus suartas liunas. Žemės ūkio ministras Prof. Kriščiūnas (viduryje) apžiūri darbus. Tokių darbų dabar laukia ir išlaidvintas Vilniaus kraštas.

Kas Kaune, Lietuvoje Daroma dėl Vilniaus

Pasirašyta su Sovietais Sutartis. — Įstaigų Kėlimas ir Biznių Steigimas Vilniuje. — Pilietybės Nustatymas — kas Yra Lietuvos Piliečiai

KAUNAS (Elta). — "SULAUKEME!" buvo istorinės Spalių 11 dienos šūkis, išsiveržęs iš milijonų Lietuvių širdžių Kaune, visoje Lietuvoje ir tolimuose svetimuose kraštuose, ir nemažiau pačiame Vilniuje ir Lietuvai gražinamose Vilniaus krašto srityse.

Pirmutinės žinios apie Vilniaus grąžinimą Lietuvai buvo gautos anksti rytą per radiją ir sukilę Kauniskiai vienas kitą džiaugsmingai sveikinusi obalsiu "Sveikinu su Vilnium!"

Iš pat ryto Kauno gatvėse judėjimas buvo daug didesnis. Dvyliką valandą ta proga įstaigos ir mokyklos užsidarė, ir visi kas gyvas nusiskubino prie Karo Muzejaus pasidalyti bendru džiaugsmu. Kaunas nebuvo dar tokios milžiniškos manifestacijos turėjęs. Organizacijos su šimtais vėliavų ir neorganizuotų Kauniskų minios užtvindė visą didžiulę Vėimybės Aikštę ir aplinkines gatves. Netilpę gatvėse žmonės pripildė namų balkonų, laigus ir stogų platformas.

Visuomenės atstovai prie Nežinomo Kareivio kapo, atiduodami pagarbą žuvusiems už Vilnių kražygiams, sudėjo daugybę gyvų gėlių vainikų. Generalas Nagius ir Vilniui Vadovai Sajungos pirmininkas Dr. Juška per garsiakalbius pasakė kalbas, pabrėždami Lietuvį tautai svarbią dieną ir su šios dienos džiaugsmu surištas ateities pareigas.

Valstybės radiofono atstovai skubomis išvyko į Vilnių pataisyti Vilniaus radio stotį, kad jau kariuomenės įžengimo į Vilnių dieną visa Lietuva ir užjuriuose gyvenanti Lietuviai galėtų išgirsti Lietuviską žodį ir dainą iš savo tautos sostinės.

SUTARTIES UŽGYRIMAS

Spalių 14 d. Seimas specialiam posėdyje, po užsienių reikalų ministro Urbšio pranešimo, trim atstovams išsitarus, vienbalsiai ratifikavo Lietuvos sutartį su Sovietų Sąjunga. Respublikos Prezidentui patvirtinus, sutartis įsigaliojo. Seimo posėdyje pirmininkas Inž. Šakenis pranešė kad seimas tikisi greit matyti savo tarpe ir Vilniaus krašto atstovus ir posėdžiauti tikrojoje savo sostinėje, Vilniuje.

Spalių 16 d. Kaune įvyko formalus ratifikacijos dokumentais pasikeitimas. Spalių 15 d. iš Kauno jau išvyko į Vilnių kariuomenės, vidaus reikalų ministerijos ir kitų valdžios įstaigų atstovai susitarti su Sovietų kariuomenės ir administracijos pareigūnais dėl Vilniaus miesto ir srities perėmimo.

Vilniaus perėmimo proga į Lietuvą privažiavo eilė žymių užsienių žurnalistų, jų tarpe New Yorko Times korespondentas Klaipėdiškis Lietuvis Otto Tolišius ir daug kitų. Jie visi vyko į Vilnių dalyvauti miesto ir krašto perėmimo apeigose.

GYVENTOJŲ SUTVARKYMAS

Dar neoficialėmis žinijomis, Vilniaus krašto gyventojų pilietybės numatoma sutvarkyti sekamai: Kas gyvena Vilniaus mieste ir krašte iki Liepos 20 d. 1920 metų tas turi teisę gauti vietos gyventojų pažymėjimą. Visi tie kurie iki tos dienos Vilniuje ir Vilniaus krašte negyveno bus laikomi svečiais ir gaus laikinus leidimus gyventi Lietuvos teritorijoje.

Patiriama kad visas Vilniaus kraštas bus padalintas į 20 valsčių: Smalvos, Dukštas, Ignalinas, Nemenčinė, Paberžė, Riešė, Maišiogala, Naujoji Vilnija, Trakai, Rudamina, Medininkai, Turgeliai, Šalčininkėliai, Rudiškės, Valkininkai, Varėna II, ir Eišiškės. Valsčiai turės po 1800-2000 gyventojų. Kiekvienam valsčiui artimiausiu laiku bus paskirti viršaičiai iš vietos Lietuvių.

Kol baigsis Europos karas, numatoma Kauną palikti ekonomine ir administracine sostine, o Vilnių padaryti reprezentacine ir kulturine sostine. Dėlto į Vilnių tuo tarpu bus perkliamos tik kai kurios įstaigos arba jų dalys, žymiausios švietimo ir kultūros bei meno įstaigos, o Kaune paliktų vyriausybę, administracinę įstaigą ir krašto ekonominių centrų. Karui pasibaigus visos įstaigos bus perkeltos į Vilnių, kur tada teks pradėti didelę statybą, kuri karo metu nėra įmanoma.

Lietukis (ukio produktų supirkimo kooperatyvas) yra paruošęs planą kuogreičiausia steigti Vilniuje savo sandėlius, iš kurių bus aprūpinami vartojimo prekėmis miesto ir krašto kooperatyvai.

Maisto bendrovė taip pat žada Vilniuje tuojau įsteigti 15 (Pabaiga ant 7-to psl.)

PIANO MOKYTOJA

Studijavus muzikos konservatorijoje, praktikuojanti 12 metų muzikoje, teikia piano pamokas pasilavinusiems ir pradinams. Pamokos privatiškai arba mano namuose: 47)

MISS D. BAKSAITĖ
3839 Vinewood avenue
DETROIT, MICH.
Telefonas TYler 6-4277.

PER TVORĄ PASIŽVALGIUS

NERA BLOGO be gero: mūsų socialistai ir Trockininkai tiek užimti Staliną pučiuoti kad neturi laiko Lietuvos vyriausybės juodinti.

VIŠTA tik kiaušinių padėjus kūdakuoja, o Hitleris Anglams vis sako: dėsiu, dėsiu, dėsiu! Tik mums regis kad ir Anglai neblogi "kiaušinių" dėjikai pasirodys, tik laukia Adolfo pradėti.

Jurgiui Spurgiui aną dieną nutiko nuotikis, kurį jis eilėmis šitaip sudėstė:

Suskambėjo telefonas,
Pagriebiau triubelę,
Ir išgirdau kad pabėgo
Draugas ir žmonelė...

So. Bostono (Mass.) Darbininkas klausia ar Lietuvos sutartis su Sovietija yra pliusas ar minusas. Mums regis, ji yra "blusa" ant Lietuvos kuno.

VARGŠAI tie mūsų komunistai: net draugas Browderis turėjo svetimu pasu save "darbininkų" tėvynę šmugeliuoti!

Vienas kunigas nusiskundė kad vyrai bažnyčią nerangiai lanko. Todel jam Paskutinis Poetas šitokią patarimą davė:

Jeigu vyrų į bažnyčią
Negali sutraukti,
Pažadėk po alaus bonką,
Nereiks ilgai laukti!

Na, iki pasimatymo Marijampolėje, kaip Vorošilovas pasakė Raštikiui.

LIETUVAI neteko to nemalonumo priimti Lenkijos kariuomenių Maršalą Rydz-Smyglą, kuris buvo pasiryžęs padaryti vizitą Kaune, po pereinamo pavasario Lietuvos kariuomenės vado Gen. Raštikio apsilankymo Varšavoje.

Lenkai atidavė pagarbą Lietuvai ir jos kariuomenei priimdami iškilmingai Generolą Raštikį: turėjo groti Lietuvos himną ir linkėti Lietuvos svečiai, už visus blogumus kokius iki tol Lenkai Lietuviams padarė.

Bet Lietuviams — ir Kaunui — likimas padėjo išvengti daryti iškilmės, "garbinti", himną groti, tos tautos atstovui, kuri neverta jokio pagarbos žodžio iš Lietuvos.

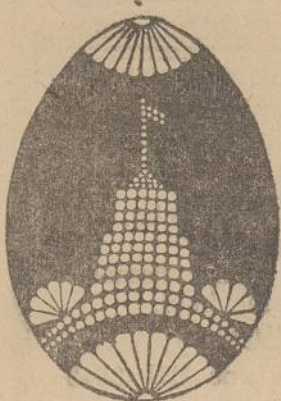
Kauniečiai apsilenkė nemalonumo šaukti nenorų "valio" Lenkui, ką būtų prisiėję atlikti šį rudenį, Lenkų maršalo vizitui įvykus. Supa Garba.

1940

Nauji ir gražiausia Dariaus ir Gireno sieniniai kalendoriai, atvaizduojanti abu lakunus, jų tikrą orlaivį Lituaniją ir Soldino mišką, spausdinti keturiom spalvomis, 15x20 didumo, labai puikus artisto J. Arlauskio piešinys. — Graži Kalėdinė dovana pasiuntimui Lietuvon. Kaina 25c už vienetą. Užsakant pažymėkit kokiais norit mėnesiais, Lietuviškais ar Angliškais.

Agentai norinti pardavinėti, arba biznieriui kreipkitės informacijų šiuo adresu: 46)

STANDARD CALENDAR CO.
332 West Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

VILNIAUS Albumas

Kaina \$5. Atiduodamas tik už \$3.00

PUIKUS, DIDELIS VILNIAUS ALBUMAS su šimtais Vilniaus miesto ir apylinkių vaizdų, su istorinėmis pilimis, Gedimino rūmais, bažnyčiomis, įstaigomis, daugelis paveikslų keliomis spalvomis. Su Vilniaus ir apylinkės žemėlapiu. Šių Albumų Dirvos knygynas turi tik kelis. Kaina buvo \$5. Gausit tik už \$3 kurie tuoj prisijusit pinigų. Susipažinkit su Vilnium!

DIRVOS KNYGYNAS

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

VIETINĖS ŽINIOS

BURTON IŠRINKTAS
3-ČIAM TERMINUI

Harold H. Burton, du terminu buvęs Clevelando miesto mayoru, Lapkričio 7 d. laimėjo rinkimus ir tęs savo darbą dar porą metų.

Burton šiuose rinkimuose gavo 141,900 balsų. Jo oponentas O'Donnell — 104,560.

Pažymėtina kad abu jie yra Republikonai.

Miesto Tarybon išrinkta 23 Republikonai iš 32 tarybos narių.

Pralaimėjo Bigelow senatvės pensijos planas, kuris siūlė mokėti po \$50 mėnesiui visiems virš 60 metų amžiaus asmenims, kuriems pinigų būtų reikėję sudėti dideliais apskaitiniais neįdomo turto.

VaehYh apriev.m. s??kš. Iš bondų praėjo tiktai Metropolitan Parko bondų pratęsimas.

22-me Warde laimėjo naujas miesto tarybos narys, James G. Colonel. 23-me — Edv. J. Kovacic. Šiuose varuose daugiausia Lietuvių gyvena.

PANELES, TEMYKIT:

Studijavus muzikos konservatorių. Parsiduoda Black Seal Coat (moteriški kailiniai), visai nauji. Gausit pusdykiai, kaina prieinama, nes išvyksta į šiltes valstijas. Miera 14.

Anthony Wirbickas
17320 St. Clair Ave.

PARSIDUODA cash grosernė, daranti \$400 savaitinių inėjų, biznis išdirbtas per 28 metus. Tas pats savininkas. 5 geri kambariai greta gyvenimui, žema nuoma. Galima pirkti su namu arba be. West Side. Klauskit smulkmenų tarp 2-3 po pietų, 11915 Corlett ave. Zimerman.

JIESKAU DARBO.

Viduramžė moteris, įsiekau darbo prie namų; gera virėja. Kreiptis 251 Erin ave. (viršuje, suite 4.) (47)

KAIMYNIŠKOS
UŽEIGOSBLACK CAT
C A F E

• Night Club •

4058 ST. CLAIR AVE.

(Atdara iki 2:30 ryto).

Muzika Penktadienio ir šeštadienio vakarais

JUZE ir ANTANAS ČIAPAI, Sav.

PYTHIAS
C A F E

LIETUVISKA UŽEIGA

231 EAST 156 STREET

(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ

UŽKANDŽIAI

ŠOKIAI IR GERA MUZIKA

Penktadienio ir šeštadienio vakarais

J. Verbyla ir A. Čiutėlė

savininkai.

HAN'S CAFE

PARANKI UŽEIGA

Užkandžiai — Alus iš Kranų

šėšios Bowling Alleys

John Schweizer, Prop.

5325-27 SUPERIOR AVENUE

Prie E. 55th St. (14)

ENdicott 8908

K. STONIS
RESTAURANT

Lietuviška ir Rusiška

Importuota Degtinė

Skanus Lietuviškas Skilandis

Pietums laike švenčių

Vieta kur susitinka kitų miestų

pravažiuojanti Lietuviai.

6824 Superior Ave.

A R E N A

Imsis Naujas Lietuvis
Stipruolis

Ateinančio pirmadienio imtynėms, Lapkričio 13 d., Arenoj matysis nauja, jauna gabi imtiki Lietuvis, Petras Baltrana, kuris Clevelande pirmą sykį pasirodo. Jis yra jauniausias iš visų iki šiol žinomų Lietuvių imtiku, stiprus ir gaus vyra. Jisai suporuotas imtis su Chief Chewaki arba su Juozu Komaru.

Kitos poros šiose imtynėse bus Everett Marshall su Dutch Heffner; Louis Thesz su Hal Rumberg; Joe Savoldi su Jerry Monahan; ir Bill Longson su Leo Numa.

SUSIRGO. Frances Virbickaitė-Shumaker, Virbickų dukterė nuo 17320 St. Clair avenue, sunkiai susirgo. Nuvežta į Mt. Sinai ligoninę.

APSISAUGOKIT

Policija praneša kad po Lietuvių namus vaikštinėja jaunas vyras, gerai Lietuviškai kalbantis, sakosi esąs agentas Collier's žurnalo ir nesantio Lietuviško žurnalo, "Linksmos Dienos". Surenka pinigus ir žurnalų niekas negauna. Dar jis sakosi einas medicinos mokyklą Lakeside ligoninėje, ir kas užsirašys iš jo žurnalą gaus nemokamai sveikatos išgydymą toje ligoninėje.

Jei pas jus toks užėitų policija prašo pranešti telefonu main 1260, Detektivui Master-son.

•OHIO STATE Universitete

Columbus mieste šį semestrą lanko 1,184 studentai atkelti iš įvairių kitų universitetų ir šalių: tarp jų yra mokinių iš 45 valstijų šios šalies ir 12 kitų šalių. Vienas yra ir iš Kauno.

ANSEL ROAD
C A F E

1066 Ansel Road
SMAGI LIETUVISKA
U Ž E I G A

Degtinė — Alus — Vynai
Valgiai

DVI SALIUKĖS tinkamos

Mitingams ar Vestuvėms

Budweiser, Dugesne, Porter Alus

duodamas tiesiog iš bakų.

K. Nekrošius, Savininkas.

Fall Cleaning
SPECIALS

COATS

Ladies' or Men's

DRESSES

Silk or Wool, Plain

SUITS

Ladies' or Men's

SWEATERS

SKIRTS

HATS

COMFORTS

CURTAINS

BLANKETS

DRAPES

RUBŲ IR KAILIŲ SIUVĖJAS

Specializuoju pertaisyme rubų ir vilniaus ma-

dos už visai žemą kainą. Tik patefonuokit ir

musų atstovas atsilankys, duos darbo apka-

vimą. Greitas ir atsakantis darbas.

—FREE PICK UP and DELIVERY SERVICE—

J. M. Kazlauskas, sav. Paima ir pristato į namus

Checker Dry

Cleaners

Call

PO. 9799

13726 EAGLESMERE AVE.

—FREE PICK UP and DELIVERY SERVICE—

J. M. Kazlauskas, sav. Paima ir pristato į namus

DARŽELIO BANKETAS
MAŽAS

Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjunga jau sugyveno 10 metų. Per tą laikotarpį išstatė gražų Lietuvių Kultūrinį Darželį. Darželio Sąjunga, žinoma, dar liko su skolomis, kurias rūpinasi palengva padengti.

Sekmadienį, Lapk. 5 d., Šv. Jurgio parapijos salėje įvyko Darželio Sąjungos dešimties metų sukakties paminėjimas, kurio tikslas buvo padaryti ir kiek nors pelno skolų mokėjimui. Bet ačiū L. K. Darželio Sąjungos pirmininko papolitikaivimui pasekmės buvo mažos, publikos atsilankė vos pusė tiek kiek galėjo atsilankyti. Programo vedėju buvo Dr. S. T. Tamošaitis. Laikė valgyto, Jonas Brazauskas jaunasis paskambino keletą šmoutų muzikos savo xylofonu, dainavo Adelaide Miliauskaitė, Stella Malonytė ir Bronė Rasiulytė.

Kalbėjo klebonas Kun. Vilkutaitis, Chas. Wolfram, visu tautų Kultūrinį Darželį Lygos pirmininkas, P. Česnulis, Lietuvių Darželio Sąjungos pirmininkas. Ir savo kalba jis publiką apsaugino, nežinodamas kada sustoti, ir vis užsiminė, "aš galiu jums kalbėti dieną ir naktį" ir tt....

Pabaigoje kelis žodžius pasakė rengimo komisijos pirmininkas Jurgis K. Venslovas. Po programo buvo pasilinksminimas.

Rep. Pabaigoje kelis žodžius pasakė rengimo komisijos pirmininkas Jurgis K. Venslovas. Po programo buvo pasilinksminimas.

Gamta Jus IŠGYDYS!

ŽOLIŲ ARBATA sudaryta iš įvairių žydinčių žolių, žievių, šaknų, žiedų ir lapų yra geriausia ir pasekmiausia nuo daugelio vidurinių ligų kaip tai nuo skilvio nevirškinimo, išputimo, dieglių, gazų, galvos svaigimo, rėmens, stokos apetito; geriausia vidurių valytoja.

Pirkdami žolių arbatą žiūrėkite kad būtų vardas: FLORAL HERB, tai visada gausit gerą vaistą. Vienas pakelis 50c; du už 80c; 3 už \$1.

Rašykite: (47)

FLORAL HERB COMPANY

Dept. D, Box 74, Covington, Ind.

(Paiškinimai bus pridėti)

REIKALUI ATEJUS

Pilniausias pasirinkimas deimantų prieinamomis kainomis. Taipgi pritaikom akinius ir taisome laikrodžius. Visokių brangmenų krautuve. (51)

A. T. HUETER

Jeweler

8513 Superior Ave.

LAKE THEATER

Du Nauji Veikalai

Warner Bros. Lake Theatre, kuris randasi ant Euclid ave. ir E. 17th st., pradeda penktadieniu, Lapkričio 10, bus rodoma dvi naujos filmos:

Pirmutinė, 'BEWARE SPOOKS', kurioje vaidina Joe E. Brown ir Mary Carlisle. Dalykas eina apie New Yorko policininką kuris nuolat pakliuva į visokias bėdas toj kaip tik supykina savo viršininką apsišvedamas policijos nuovadoje, bet pagaliau sugauna desperatišką plėšiką, ir reikalai pagerėja.

Antra filma tai 'THOSE HIGH GREY WALLS' — su Walter Connolly. Jis vaidina seną gerasirdį mažo miestelio gydytoją, patekusi į kalėjimą už atlikimą gero darbo, bet ką sulgę daktarų įstatymo jis atliko prieš teises. Vaiduojama kalėjimo gyvenimas.

HIPPODROME

"Drums Along the Mohawk"

Hippodrome Theatre nuo šeštadienio, Lapkričio 11 d., pradeda rodyti svarbų veikalą iš Amerikos ankstyvų pionierių gyvenimo istorijos, "Drums Along the Mohawk". Jame vaidina svarbiausiose rolėse Claudette Colbert ir Henry Fonda, jauni pionieriai kurie apsigyvena Mohawk Klonyje, ir netrukus patiria kad yra apsupti žiaurių Iroquois Indijonų.

Kartu su jais vaidina Edna May Oliver, Eddie Collins, John Carradine, Dorris Bowder, Jessie Ralph,

Frank Cerne Jewelry Co.

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

6401 St. Clair Avenue

LIETUVOS MIESTELIAI MIESTAI IR ISTORIŠKOS VIETOS

UŽKEIKTI LOBIAI

UKMERGĖS APIELINKĖS PADAVIMAI

Pabaisko muzikantas K. Čivilis, garsus lumzdelių muzika ne tik plačioje Ukmergės parangėje, bet ir toliau, visame krašte. Linksminamas žmones skurdžių lumzdelio balseliu, kartą jis aplankė ir Kauną.

Lumzdelių muzikantas besibastydamas Ukmergės apelinėse užkampuose sužinojo apie daugelį užkeiktų lobų šios apelinėse paslaptinėse vietelėse. Nors muzikantas žmogus menko turto, tačiau užkeiktų turtų jis netrokšta, nes tokie turtai, sako, dažniausia neina į gerą, o kartais net ir nelaimės atneša. Todėl jis nei nepavydėdamas papasakojo apie savo gimtinių užkeiktus lobius tokių atsitikimų.

— Tarp Siesių ir Ukmergės, — sako Čivilis, — ten prie senkelio tarpubalyje yra Tatkunų kaimas, kuriame keroja kreivas ažuolas iš senų laikų. Šis medis jau senai visų apkaibamas. Vieni kalba buk matė medin pačius aitvarus naktį lakiojant, kiti pastebėję vakare po ažuolu ugnies paslaptinę žiburiuojant, o kitam vėl kokie ten vaiduokliai pasirodė.

Kartą Tatkunų Stimburiui apsiėmė po ažuolu užkeikti turtai paslėpti. Kaip paprastai, užmigo senis troboje ant pečiaus ir girdi sapne kažkas jį prašo: "Klausyk, padirbdink medinę Motiną švenčiausią ir įkelk tan ažuolan kreivajin, o už tai tu rasi tenai po tuo medžiu pakastus didelius lobius, kurių pakaks tau ir tavo giminės veikams."

Apsidžiaugę Stimburs tokia sapno pranašyste ir škučiai

SVARSTYKLĖS

PARDUODAM ir TAIKOM visokias svarstyklas krautuvėms ir įstaigoms. 20 metų patyrę.

Visokiame svarstyklių reikale kreipkitės į mus. (49)

OHIO COUNTING SCALE CO.

1819 Euclid Avenue
Nap. E. Consineau, Mgr.

PAVEIKSLAI

Visoki šventi atvaizdai, razančiai, stovyklės, kryžiai ir daugybė visokių religinių dalykų. (49)

PAS MUS GAUSITE KALĖDINIŲ KORTELIŲ

HENNINGER'S
8809 Superior Ave.

PASIGYDYKITE

Aš gydui veik visokias ligas su serumais, kurie gražina sveikatą. Esu reguliariai gydytojas. Of. 30 valandos pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais tiksliai, nuo 2-4 ir 7-8 vakarais. (45)

DR. O. H. BOULEE
10111 Euclid Avenue
Room 206 Heather Bldg.

STATE WINDOW SHADES

VISOKI LANGAMS UŽTRAUKALAI (Shades)

Išdirbam visokius užtraukalus (Shades) ir Venetian Blinds, nuo pigiausių iki aukščiausios rūšies. Taipgi valom ir taisom.

KAINOS PAS MUS ŽEMOS—DARBAS GERIAUSIAS.

Mes pasirenge Lietuviams patarnauti. Lietuviška išdirbystė.

Hend. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Pečiulis, Sav.

APDRAUDOS REIKALĖ

Mes esime pasirenge suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (fire-monius).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura
6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

KAS LIETUVOJE DAROMA DEL VILNIAUS

(Pabaiga nuo 5-to psl.)

savo krautuvų, iš kurių būtų aprūpinama įvairūs miesto rajonai mėsos produktais. Be to prie geležinkelio stočių ir kitose patogesnėse susisiekimui vietose steigis gyvulių supirkimo punktus, kuriuose Vilniečiai ukininkai galės parduoti savo gyvulių prieanglių tvirtomis kainomis.

Be to, ir privačios stambios firmos rengiasi Vilniuje atidaryti savo skyrius. Bendrai, verslininkai ir biznieriiai Vilniaus prisijungimo proga turi pasiruošę įvairių planų.

Numatoma kelti valdininkų ir valdiškų įstaigų tarnautojų išsikelti į Vilnių, Kaune pradeda atpigti gyvenami butai.

Numatoma kelti Vilnių bus perkeltas buvęs Klaipėdoje, dabar Šiauliuose, prekybos institutas ir buvęs Klaipėdoje, dabar Panevėžyje, pedagogijos institutas, greičiausia keli Vytauto Didžiojo Universiteto fakultetai, dalis Valstybės Teatros.

Is laikraščių kalbama kad kelsis Lietuvos Aidas, kurs yra Vilniuje pradėjęs eiti dar 1918 metais.

Susisiekimo ministerija nutarė Vilniaus grįžimui prie Lietuvos paminėti išleisti pašto ženklus, kuriems projektas jau yra paruoštas.

Lietuvos Bankas tuojuo po kariuomenės įgytiavimo steigis Vilniuje banko skyrių.

Kokios valdžios įstaigos kelsis dar priklausys nuo to ko kions bus rastos tinkamos patalpos. Tuo tarpu, pagal Ministrų Tarybos priimtą administracijos santvarkos įstatymo projektą, Vilniuje bus Vyrniausybės įgaliotinis.

Pirmutinių vyriausybės darbų eilėje numatyta žemės reforma Vilniaus krašte.

Lietuva rupinasi šelpti suvargusius Vilniečius. Aukos plaukia iš visų Lietuvos kampų. Įsteigtas Vilniaus Krašto Rėmti komitetas įsikūrė buvusiose Vilniaus Vadavimo Sąjungos patalpose. Kaune.

MASKVOJE pasirašyta nauja Lietuvos ir Sovietų Sąjungos prekybos sutartis 1939-40 metams. Šia sutartimi pavyko aprūpinti Lietuvą bent metams butiniausio vartojimo prekėmis: druska, žibalu, galizonu, benzinu, cukrum, tabaku, anglimis, trąšomis, žemės ūkio mašinomis ir kt. Su eksportu iki šiol neturima ypatingų sunkumų ir tikimasi jų neturėti ir ateityje.

Darant paskutines sutartis, turėta galvoje ir Vilniaus reikalai, tat atitinkami produktų kiekiai jau yra Vilniaus reikalams rezervuoti.

JIESKAU gėdė Jurgį Bruožį, girdėti gyvena Clevelande, rikoj jau 35 metai. Brolis Anpar., Marijampolės ap. Amerdrius gyvena Chicagoje. Aš esu sesers Uršulės Amerbrasienės dukter. Kas žino apie jį arba jis pats atsliepkit. (47)

Magdalena Kazlauskienė 13726 Eaglesmere ave. Cleveland, Ohio.

AKRON, OHIO

PADEKA. Aš A. Višniauskaitė turiu visiems širdingai ačiū kurie mane parėmė spalio 7 d. parengtame baliuje manęs sušėlimui. Pirmiausia tariau širdingai ačiū rengimo komitetui už taip didelį pasidarbavimą, per ką man sergančiai sudaryta tokia didelė parama, net \$253.60. Taipgi dėkoju SLA. kuopoms kurios pirkko laimėjimo knygeles, ir dėkoju aukojusiems laimėjimui dovanas mano naudai.

Pagaliau ačiū visiems Akrono Lietuviams už atsilankyną ir parengimą ir manęs parėmimą. Reikia pridėti ir aplinkinių miestų Lietuvius, kaip Clevelando ir Cantono, kurie neatsilikio su parama.

A. Višniauskaitė, 1380 Moore st. Akron.

VISOKIOS ŽINUTES

Iš Lietuvos jaunuolių ši metą lanko Kent Universitetą biznierių Petro Ražuko sunus Raymondas. Akrono universitetą lanko Sakavičius, kuris vadinasai Clark.

Spalio 28 d. Lietuvos Pilečių Klubas turėjo kaukių balių su dovanomis už įvairius kostiumus. Prisirinko dikčiai svečių gana įvairiai apsirengę. Bet dovanos teko prieš publikos norą visai netinkamiems, nes dovanų skyrimo komitetas susidedas iš jaunuolių padarė savotišką netikslų sprendimą.

Ateityje Klubas turėtų vengeti tokių įvykių, nes tokie jaunuoliai kuri neturi supratimo apie savo tautos vertybes ir pasielgia tiek kad publika pasipiktina, nepadaro niekam gero.

Trijų geležinkelio kompanijų atstovai buvo atvažiavę į Akrono Lietuvos Vaizbos Butą tartis apie budavojimą naujos geležinkelio stoties, nes dabartinė sena maža stotis neatitinka miestui iš 300,000 gyventojų.

Kalnas.

EVA'S

Dry Cleaning

Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.
Paimam iš namų ir pristatom gatavus atgal.

EVA PETRAITIS

6702 Superior Ave.
Telefonas: Henderson 1919

25 METŲ PATYRIMAS

PATALINIŲ DARBE

Mes specializuojam

Daryme Kaldrų Pagalvų

PLUNKSNŲ Matrasų

Re-Nu Renovating Service

6510 Lexington Ave.
HE. 0141

DIDELE LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1117 East 79th Street

(Kampas Pulaski Ave.)

Užlaiko visokias naminės ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštraus užsisėnėjusio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevirškinimo, užkietėjimo, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviško, nemigės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė

1117 E. 79 St. Cleveland, O.

Telefonas ENd. 8533

Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje

ŽYDAI REMIA SAVUOSIUS

Amerikos Žydai, Kilę iš Lietuvos, Pasiryžo Surinkti Lietuvos Žydų Paramai \$100,000

Tie Pinigai bus Praleisti Lietuvoje

NEW YORK. — Spalio 29 d. atvyko atstovas vienintelės pa-saulje valstybės kuri valdžios lešomis užlaiko Žydų mokyklas. Jis savo demokratišką, visiems prieinamą būdą, par-veržė žydų simpatijas, kur jis tik buvo, tiek New Yorke, tiek Bostone, tiek Philadelphiaje ir kitur. Jis visur turi draugų. (Vėl visuotinos ovacijos.)

J. Budrys pasakė atitinkamą kalbą, tarp ko kito pareikšdamas kad dabar, atgavus Vilnių, Žydų skaičius Lietuvoje pakilo iki 350,000. Ir toliau, kaip ir iki šiol kad buvo, reikalingas ypatingai geras sugyvenimas. Jis išreiškė viltį kad Amerikoje Lietuvos Žydų Federacija palaikys stiprius ryšius su Lietuva. Be to padėkojo už \$200 auką Vilniaus reikalams.

Po to, dar kalbėjo Bostono Žydų atstovas, pareikšdamas kad jie išgirdę konsulo žodį kad Lietuvos paviljonui išla-

Apie 4 val. po pietų į konferenciją atvyko Lietuvos Generalinis Konsulas J. Budrys. Dalyviai jį sutiko atsistojimu ir ovacijomis. Konferencijos pirmininkas pertraukė dienotvarkę ir per mikrofoną žydų kalba prabilo į tūkstantį delegatų: "I mūsų konferenciją

su užsakytu siųskit pinigų (žemiau \$ valima siųsti pašto ženkleliais)

SCENOS VEIKALAI

Mažoms ir Didesnėms Grupėms Vaidinti

GAUNAMI "DIRVOS" KNYGYNE

5820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Su užsakytu siųskit pinigų (žemiau \$ valima siųsti pašto ženkleliais)

AMERIKY PIRTYJE — Komedija 4 aktuose; vaidina 7 vyrai, 2 moterys, 32 pusl. 25c

AKIS UŽ AKI, DANTIS UŽ DANTI — viename akte juokai. Vaidina 3 vyrai, 2 moterys. 29 p. 15c

AUKSO VERSIS — Viena veiksmo komedija. Vaidina 4 vyrai, 1 moteris. 35 pusl. 15c

DU BAIJU — Komedija viename veiksmo. Veikia 3 vyrai, 2 moterys. 36 pusl. 15c

Diversas-trijų veiksmų komedija. Dalykas dedasi Klaipėdoje. Trečia komedija iš serijos Amerikiečių Lietuvių prietikių atsilankius Lietuvos. (Toliau serijoje yra "Ekselencija" ir "Palangos Ponaitis"). 64 pusl. 50c

DVI SESERIS — Keturių veiksmų tragiška drama, vaidina 14 vyrų, 4 moterys, 57 pusl. 50c

GRAŽI MAGELIONA — 4 aktu drama, senoviškas veiksmas. Vaidina 10 vyrų, 3 moterys. 61 pusl. 50c

GDRI MOCIUTE — Keturių veiksmų komedija; vaidina 5 vyrai, 4 moterys; 76 pusl. 35c

GYVENIMO VERPETE — Drama 5 veiksmų, vaidina 7 vyrai, 5 moterys; 76 pusl. 45c

GRAFAS KAIMIEČIO BERNU — 6 veiksmų komedija. Vaidina 9 vyrai, 3 moterys. 50 p. 25c

JONUKAS IR MARYTĖ — Keturių veiksmų veiksmas, 16 pusl. didumo, vaidina 2 vyrai, 3 moterys ir 2 vaikai. 10c

KOMEDIJĖLES Mėgėjų Teatrui — Telpa šios komedijos: 1—Uošvė ir namas, tylos nebus; 2—Kurčias Zentas; 3—Vargšas Tadas; 4—Advokato patarimai; 5—Gaila Usų; 6—Nesipriešink; 7—Nepavykus komedija. 183 pusl. 50c

KUMUČIŲ ROJUS — keturių veiksmų tragikomedija. Veikia 6 vyrai, 6 moterys. 60 pusl. 50c

KADA MES IS NUMIRUSIŲ PRISIKELSIM — trijų veiksmų dramatiškas epilogas. Veikia 3 vyrai, 3 moterys. 111 pusl. 35c

KATRIUTĖS GINTARAI — Triveiksmis vaidelis dainomis ir šokiais. Vaidina 4 vyrai, 5 moterys, 2 vaikai. 27 pusl. 15c

KUNIGO GRAMULOS RASTINĖJE — komedija viename akte; veikia 2 moterys, 3 vyrai. 14 p. 10c

KUNIGAS MACOCHAS — Tragedija 4 aktuose, vaidina 17 vyrų, 3 moterys; 35 pusl. 30c

KOVA TIES ŽALGIRIU — Istoriska drama ir Vytauto ir Jogailos laikų. 30 pusl. 25c

KONTRIBUCIJA — drama viename veiksmo, iš karo nutikimų. Vaidina 9 v., 4 m., 3 vaikai. 30 p. 15c

KLEBONAS KAITAS — Keturių veiksmų komedija; vaidina 4 vyrai ir 5 pašaliniai. 35 pusl. 45c

LIZDAS NAMINIO LIUTO — Drama trijuose veiksmuose, vaidina 6 vyrai, 2 mot., 3 vaikai. 30 p. 15c

MARCELE — Keturių veiksmų scenos vaidelis vaikams; vaidina 5 vaikai, 2 vyrai, 2 moterys. Knygelė 34 pusl. didumo. 25c

MOTINOS ŠIRDIS — keturių veiksmų drama; vaidina 5 vyrai, 4 moterys. 48 pusl. 25c

MEDICINOS DAKTARAS — Komedija viename veiksmo. Vaidina 6 vyrai, 3 moterys. 41 pusl. 20c

MIGLA — Viena veiksmo komedija. Veikia 2 vyrai, 2 moterys. 20 pusl. 10c

MILJONAI VANDENYJE — Trijų veiksmų drama, veikia 6 vyrai, 3 moterys. 32 pusl. 15c

MILISTAI — Tragedija trijuose veiksmuose, vaidina 27 vyrai, 2 moterys. 31 pusl. 25c

MISTUTĖ — dviejų veiksmų drama; vaidina 4 vyrai, 2 moterys. 30 pusl. 15c

NEKNTAS PRISAKYMAS — Drama viename veiksmo, vaidina 7 vyrai. 23 pusl. 10c

NINGU NER — Komedija viename akte; vaidina 10 vyrų, 1 moteris. 23 pusl. 10c

ASKENDUSIS VARPAS — Pasakas drama penkiuose veiksmuose. Vaidina 6 vyrai, 3 moterys, 3 vaikai. 110 pusl. 50c

ONO FELIKSO ATILANKYMAS — vieno veiksmo komedija; vaidina 3 vyrai, 2 mot. 40 pusl. 20c

PAVYDAS — Penkių veiksmų drama; vaidina 8 vyrai, 3 moterys. 109 pusl. 50c

NEPASIEKTAS TIKSLAS — tragedija keturių aktų, iš dabartinių Rusijos nutikimų. Vaidina 28 vyrai, 2 moterys, pora vaikų. 92 pusl. 60c

PERSKYRU TEISEJAS — vieno veiksmo kodemija. Vaidina 9 vyrai, 3 moterys. 16 p. 10c

PIRMI ŽINGSNIAI — 4 veiksmų drama, vaidinime dalyvauja 7 vyrai, 4 moterys. 49 pusl. 20c

RUSIJOS CARAS — Monologas 10c

RYTŲ PILIS — Drama 5 veiksmuose, iš Amerikono gyvenimo. Vaidina 8 v. ir 5 m. 67 p. 35c

RUSIJOS BOLŠEVIKŲ DARBO BIURAS — vieno veiksmo komedija. Veikia 9 vyrai, 3 mot. 18 p. 10c

ŠIAURĖS KARŽYGIAI — keturių veiksmų tragedija. Vaidina 6 vyrai, 2 moterys. 77 p. 35c

SVETIMAS DIEVAS — Drama trijuose veiksmuose. Vaidina 4 vyrai, 3 moterys. 27 pusl. 25c

LEGAS — Drama keturių veiksmų, vaidina 3 vyrai ir trys moterys. 62 pusl. 50c

SIS TAS VAIKU TEATRUI — Keturi vaideliai: 1—Bauba. 2—Išvadavo. 3—Eglaitė; 4—Duonos Bejieskant. 25c

SALOMĖJA, Herodienės Dukter — Drama viename veiksmo. Vaidina 15 vyrų, 5 moterys. 60 p. 25c

SULYG NAUJAUSIOS MADOS — dviejų veiksmų komedija. Vaidina 3 moterys, 2 vyrai. 19 psl. 10c

SVENTADARBIAI — patriotinė vieno veiksmo tragedija iš kovų už spaudos atgavimą. Vaidina 5 vyrai, 3 moterys. 33 pusl. 25c

SALIAMONO SAPNAS — Viename veiksmo drama, Vaidina 7 vyrai. 22 pusl. didumo knygelė. 10c

UŽKEIKTA MERGELĖ — seniška pasaka 4 veiksmų. Vaidina 4 vyrai, 2 moterys. 35 pusl. 25c

VAIKU TEATRUI — Penki veikalai vienoje knygelėje: 1—Šapnas Velykų Nakty; 2—Duseles; 3—Šimmas Paukštvagnis; 4—Paparčio Žiedas; 5—Užgavėnės. Neilgi veikalkai. 50c

VEIDMAINYSTĖ IR MEILĖ — drama-tragedija 5 veiksmuose, vaidina 12 vyrų, 4 moterys. 182 p. 50c

ŽEMĖS ROJUS — trijų veiksmų komedija. Vaidina 5 vyrai, 4 moterys. 77 pusl. 50c

(Vaidina 8 vyrai, 6 moterys, kel' vaikai)

kyti reikia paramos, jie tuoju sulyg išgalės ją davę.

Philadelphijos Žydų atstovas įteikė Gen. Konsului \$50 auką Vilniečiams šelpti.

Po sveikinimų vėl pereita prie dienotvarkės. Rezoliucijų komisija pateikė susirinkimui tarimą: Pareikšti savo džiaugsmą ir pasveikinti per Lietuvos Generalinį Konsulą Lietuvos valdžią su Vilniaus atgavimu ir pareikšti kad šioje trečioje konferencijoje Lietuvos žydai išiešiai Amerikoje kaip vienas pasiryžę remti kuo išgalėdami Lietuvą ir tuojuo pradėti vaji po visą Ameriką surinkti Lietuvos Žydams 100,000 dolarių.

Cia pat ant prezidiumo stalo pasipylė čekiai ir pinigai. Sukelta geroka suma aukų to fondo pradžia.

PASINAUDOKITE!

TAUPLYKIT PINIGUS

ant visų Rakandų Atnaujinimo ir Remodeliavimo Darbų.

Foot Stool DYKAI su setu

Dykai apskaičiavimas. 1 metas išimokėti. (49)

SCHNDLER FURN. CO.

5513 Superior Ave.

ENdicott 4070

Skani Lietuviška Duona

PR. KUNCAITIS

Savininkas ir Kepėjas

4023 E. 141 ST.

Telefonas WASHINGTON 3227

Kepa skanią Lietuvišką Ruginę Duoną, šviesią baltą Duoną, visokius Pyragaičius, Pyragus Vestuvėms, Baliaus ir privatiškiems naminiams pokiliams. Pristatymas greitas.

VISADA PRAŠYKITE

NEW DEAL DUONOS

Pristatom tiesiog į namus ir parsiduoda jūsų maisto krautuvėse

Iškilmingas Minėjimas Dr. Vinco Kudirkos 40 metų Mirties Sukakties Lapkričio 19 d.

IR

DR. VINCO KUDIRKOS PAŠALPINĖS DRAUGIJOS 30 METŲ
GYVAVIMO JUBILEJUS

LIETUVIŲ SALĖJE

Programa pradžia 6 val. Salė atdara nuo 5 v.

Ižanga 25c. Vaikams dykai.

Kvietimas į Iškilmes

Siuomi kviečiame Dr. Vinco Kudirkos Pašalpinės Draugijos narius, jų šeimas ir visą Clevelando Lietuvių visuomenę dalyvauti Draugijos 30 metų gyvavimo jubilėjaus apvaikščiojime, kas atsibus Lietuvių Darželyje ir Lietuvių salėje, Sekmadienį, Lapkričio-Nov. 19 d.

Į LIETUVIŲ DARŽELĮ važiuos oficialiai Dr. Vinco Kudirkos Draugijos valdyba ir nariai savo papuoštais automobiliais. Visų kitų draugijų kurios, užkviestos į iškilmes, taip pat bus valdybos savo automobiliais. Visi automobiliai privalo susirinkti prie Lietuvių salės ir Dirvos redakcijos nuo 2 val. po pietų. Važiavimas prasidės 10 minučių iki 3 val.

Darželyje prie Dr. Vinco Kudirkos paminklo bus padėta vainikai ir pasakyta trumpos kalbos. Taipgi bus aplankymas Dr. Basanavičiaus paminklo.

LIETUVIŲ SALĖJE programos prasidės 6 val. Salė bus atdara nuo 5 val.

Bus pasakyta trumpos kalbos apie Dr. Vincą Kudirką, apie Kudirkinę Draugiją, ir smagus dainų programos. Po programos bus linksmas balius.

DR. VINCO KUDIRKOS D-JOS VALDYBA

Jurgis Brazaitis, Pirmininkas,
Vincas Debesis, Vice Pirmininkas,
Izidorius Samas, Užrašų Sekretorius,
A. M. Praškevičius, Fin. Sekretorius,
Juozas Vilčinskas, Iždininkas.

Gimė Gruod. 31, 1858 Mirė Lapk. 16, 1899

PRIĖMĖ \$70 CLEVELANDO AUKŲ

Lietuvos Ministras P. Žadeikis iš Washingtono, priėmęs Clevelando VVS skyriaus surinktas šią vasarą ir Vilniaus paminėjimo dienos aukas, rašo sekančiai:

"Ačiū, labai ačiū tiems visiems dvidešimts Clevelando Lietuviams, ypač p. Alekui ir Petriui Baniams, K. S. Karpiui, S. Telksniui, St. Zelenekui, įsirašiusiems su duosiomis aukomis į keliaujančių Aukų Lapą. Iš viso tame lape pasirašyta aukų už 70 dolarių. Tai yra žymi šiais laikais suma. Tos aukos stiprins Lietuvą ne tik materijaliai, bet ir morališkai".

Tai yra liudijimas kad visos iki šiol Clevelande buvusios surinktos aukos iki paskutiniame centui išsiųstos Lietuvos reikalams. Aukotojų vardai jau buvo Dirvoje tam tikrais tarpais šią vasarą pažymėti.

AUKOS VILNIEČIŲ SELPIMUI. Vietinis V. P. Banionis pradėjo naują aukų ratą, aukodamas \$1.00 naujai atgauto Vilniaus krašto gyventojų selpimui.

Aukos priimamos ir toliau. Clevelandiečiai, pagailėkit tu savo brolių ir kartu parodykit savo džiaugsmą Vilniaus atgavimu, prisidedami aukomis.

Vargoninkauja Šv. Jono Katedroje

Bronius Nekrašas, kuris keletas metų atgal vargoninkavo vietos Lietuvių vienoje ir antroje parapijoje, vėliausia gyveno Detroito ir ten vargoninkavo Šv. Jurgio parapijoje, sugrįžo į Clevelandą ir čia gavo vargoninko vietą Šv. Jono katedroje.

ALGOS darbininkams Clevelando industrijoje, kaip žinios iš 100 žymesnių dirbtuvių rodo, beveik pasiekė 1937 metų aukštį: Spalio mėnesį Clevelande dirbo 137,000 darbininkų, kuriems išmokėta \$207,000,000 algomis. 1937 m. dirbo 146,053 darbininkai, jiems per mėnesį išmokėtu algų suma siekė \$207,346,000.

Del gerėjimo darbų Clevelande šiomis dienomis iš šelpiamųjų bedarbių sąrašų kasdien pasitraukia tarp 250 ir 300 asmenų.

VAIKŠČIOTOJAMS PAVOJUS

Pėkštiesiems didžiausias pavojus yra einant per gatvę viduryje bloko. Studijavimas Clevelando suvažinėjimų ir sužeidimų nelaimių parodo kad pėkštieji tankiausia užgaunami automobiliais kuomet bando pereiti per gatvę bloko viduryje. Pėkščiasis išeina į automobilio kelią visai netikėtai ir važiuotojas tik per vėlavą spėja pasisukti išvengimui nelaimės. Paimkit daugiau laiko atsargumui. Eikite per gatvę tik ties skersakiais.

Bureau of Public Relations
Cleveland Police Dept.

PINIGAI Į LIETUVĄ

Skubėkit tuojau pasiusti sausiškiams į Lietuvą keletą dolerių Kalėdų dovanų. Pinigai ir laiškai į Lietuvą eina, bet ilgiau trunka. Siųskit dabar. Kreipkitės į Dirvos Agentūrą.

TULA Emma Meszaros, 28 m., nuo Edgewood ave., antradienį nušovė savo 8 metų dukterį ir paskui pati nusišovė. Ji paliko savo vyrui raštelį kuriame nusakė apie savo "nusidėjimus".

KITA NAMINĖ ŽUDYSTĖ. David J. Jenkins, 69 m., nuo Raymond ave., nušovė savo ligotą dukterį, 40 m. amžiaus, kuriai nebuvo progos pagyti, ir pats nusišovė.

SLA. Naujų Narių Priėmimo Vakariene Lapk. 25 d.

SLA. 14 kuopa rengia smagią vakarienę įvesdinimui savo naujų į kuopą prisirašiusių narių. Ta vakarienė rengiama šeštadienio vakare, Lapkričio 25, Lietuvių salėje, pradžia 8 val. vakare. Bus skani vakarienė, kalbės, ir visą vakarą "good time". Tikietas tik 50c.

PADĖKOS ŽODIS

Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos banketo rengimo komisija siūmė nariams išreikšti širdingiausių ačiū visiems kurie prisidėjo prie Kultūrinio Darželio Sąjungos dešimties metų gyvavimo sukakties paminėjimo: visiems kurie ir kurios pagelbėjo su darbu; aukautojams reikmenų, kalbėtojams, Paieina iš Bladiškių k., Šumskų publikai kuri atsilankė.

Komisija:
J. K. Venslovas, pirm.
Ona Pongonienė, rašt.
Marė Miščikienė, ižd.
Vl. Šukienė, M. Galdikienė.

MIESTO GATVĖSE tuoj pasirodys 60 naujų pasažierių busų, žmonėms vežioti.

WPA SKIRIA Cuyahoga apskrities viešiesiems kelių darbams dar \$7,000,000. Darbo bus 20,000 darbininkų.

Šio mėnesio pradžioje prie viešųjų darbų Cuyahoga apskrityje dirbo 30,580 asmenų.

Naujoje Vietoje

THE KRAMER & REICH CO.

Praneša savo draugams Lietuviams jog

ATIDARO SAVO NAUJĄ VIETĄ

kurioje rasit pasirinkimui geriausių

Vyrams ir Vaikams Skrybėlių, Kelnų ir kitokių dėvėjimo reikmenų

Su jų paprastu draugišku patarnavimu.

Atsilankykite ir pamatykite mūsų vietą!

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Avenue

Dvejos durys į rytus nuo mūsų senosios krautuvės

Youth's Forum

PHONE: ENdicott 4486

6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

Traveling in our Lithuania

BY ANNA KARPIS

(Continued)

MONDAY — AUGUST 8

This morning we had breakfast with Mrs. Narušis, for even though we live here we have been away so much we are happy to be back, for we enjoy talking with her. Especially now that she is preparing to go to America with her husband the Major, who is making the trip to bring a bronze bust of Dr. Vincas Kudirka, a gift from the Karininkų Ramovė of Kaunas to the Lithuanian Cultural Garden of Cleveland. There seems to be no end of our talk for we try to tell her all about America in one breath, and she is so interested and asks us endless questions, so after what seems hours of talking we tell her she will soon see for herself. In fact we feel we want to go with them, but we still have our relatives to visit before we leave Lithuania. This evening we are going to attend another party at Pažangos Ramovė given by the members of the Seimas, for all Americans. It is wonderful to go to all these parties but because of them we postpone our trip to the kaimas and our relatives, so now it seems most of the entertaining of visitors is nearly over and we will be free to go.

In the afternoon we went out to Pažangos restaurant for lunch, here we found our friend Dr. Jonikaitis of Detroit entertaining his brother. We joined them for a while and then left for home to rest before the evening party.

This evening the whole Vilnius crowd was leaving Kaunas, so we went out early and went to the station to see them off. It is unbelievable how the Kaunas crowds gather at the railroad station to welcome visitors, and they do the same thing to see them off. The station was simply packed, there were tears and cheers, and finally when the train moved and slowly pulled out of the station, the gathered crowds raised their voices in farewell so that the earth shook and the walls could have cracked, and left us with a lump in our throats at this sad moment of parting, after spending a glorious two weeks together.

We made our way to Pažangos Ramovė, in the Tautininkų club rooms where the party was, and on seeing the gay Americans and our Kaunas friends we forgot about our sadness and joined in the pleasure of the evening.

It was a wonderful party, all of our friends were there, the athletes, some of the D.U.L.R. group, some of the Pirmyr Chorus girls who stayed in Kaunas to study, and of course many of our Kaunas friends. We ate and drank and danced until dawn, and somehow deep down in our hearts we knew this was the last of the beautiful gay parties, for most of the visitors were preparing to leave Lithuania, many had already left, and soon the time would come when we too would prepare to leave, but those were sad thoughts and while we were here we were happy, and had no intention of becoming sad.

This evening for the first time I had the pleasure of meeting the handsome General Černius, high officer of the General Staff. I had seen him many times, but this was the first time I had the opportunity to talk to him.

The members of the Seimas were most cordial hosts and outdid themselves in seeing that we had a good time. A photographer took a picture of the whole group, and within an hour the pictures were there so we could have one for remembrance.

After a full night, with the break of a new day we said farewell and in the company of several who were going our way, we walked home in the cool morning hours. When we went to bed we made our plans to leave Kaunas in a day or two before something else turned up to tempt us to stay and hold us back.

TUESDAY — AUGUST 9

After dancing all night we needed plenty of rest, so today we slept till noon. We were awakened by a visitor, and after we were dressed we went out for a walk, and some fresh air. It was a dull day and began to rain. We had our lunch at Pieno-centras, and in the afternoon Bernice sent a telegram to her uncle Joseph Rasiulis in Ramygala, that we were coming out the next day, and he should meet us at the bus station.

After all the hurrying and excitement we have lived through, today was a let down for us, and the dreary weather added to our loneliness. We spent the afternoon at home and in the evening went out for coffee at Konrad's. On the way, while we were still feeling lonely, we met an old friend, Steponas Juodvalkis, who had been in America as a traveling student with another fellow, and again our spirits rose, for we were smiling and talking and we completely forgot that just a moment ago we were all alone.

As we walked down Laives Alėja, we met two more of our old friends, and instead of going to Konrad's we went to another coffee house. It seems no matter where we went we always ended at Konrad's, and many times I wondered why we didn't go somewhere else for a change, so now I insisted and we went to "Monica". It proved to be a very lovely

place, in fact I think the decoration in Monica's are more elaborate than at Konrad's.

We spent the evening here listening to the music, just talking and joking, for coffee houses in Kaunas are just for that, to sit and relax, listen to the music which is always sweet and restful, and sip coffee or tea or nibble on some bit of delicacy.

Before we realized it, it was very close to midnight, so we made our departure, for in the morning at 6 a.m. we were all ready to leave Kaunas for Ramygala.

WEDNESDAY — AUGUST 10

This morning at 5:30 we were up and in a few minutes we were on our way carrying our suitcases to the bus station which was just around the corner from where we lived. Even at this early hour there was a crowd of people at the ticket office waiting to buy their tickets. They have a system here that the ones who buy their tickets first get the first seats and so on, so if you are the last one to buy a ticket you get the last seat in the bus. Usually no one wants to sit in the last seat, for they claim those seats over the wheels of the bus shake too much, but it did not matter to us, as long as there is a seat. We were not the last ones this morning so our seats were in the center of the bus and before we got on we took a picture of the bus station with many busses in the background.

We were very happy this morning for at last the day had come and we were on our way to do our private visiting, and new experiences to live through. It was interesting to see what went on around me, and even before we started from Kaunas I decided that the conductor of the bus was the wrong man for the job. Before getting on several passengers asked him if the bus was going through a certain town, but he was busy getting baggage loaded on, and tickets counted, and instead of saying yes or no he just muttered, "please be seated" and continued with his work. The poor passenger is afraid to get on if it is the wrong bus so again he asks the question and again the conductor repeats, "just be seated". By this time I was getting mad but it was none of my business so I just let the matter drop, but during the whole trip I did not like the conductor and every minute I wanted to tell him how to treat the passengers with courtesy.

As we rolled out over the bumpy country roads towards Ramygala Bernice was like a little girl, excited over seeing the many storks in the fields. Before we had gone very far she decided to count them, and by the time we reached Ramygala she had counted 27.

Ramygala is a small town with a big imposing red brick church. The road is cobblestoned and the market place in the center of the town, in fact all Lithuanian towns are very much alike. Around the market place are all the stores, usually run by Jews, this you can't help noticing for you see them all around. The bus stopped at one of the stores used as the bus stop, and we got out to see if anyone was there to meet us. Bernice's uncle had lived in America and had returned to Lithuania just a few years before so she was sure she said she would recognize him, but after looking over the group of various people she said she could not see him. I remained in the store with our baggage while she went to find the telegraph office to see if her telegram had been delivered. She stopped to ask a woman where the telegraph office was and then disappeared around the corner.

(To be continued)

SPORTS

BASKET BALL SEASON OPENS
WED., NOV. 15 — ST. CLAIR
BATHHOUSE

The lid of the 1939-40 basketball season, and the 12th for the Inter-Lodge League, will be tried next Wednesday night at 7:15 by the Zumberaks and the Serbs. Followed by the Spartans vs. Lithuanians, and the final game will be between St. Paul vs. Workers. (These last two teams are new entries).

Our team will be comprised of the players who make such a good run in Class A Community Center league last season.

In the workouts so far this season the boys looked exceptionally well and we will be very disappointed if the team doesn't finish 1-2-3 in the race. With the team playing in an open league this season, exhibition games will be booked for home.

Come you Lithuanian basketball rooters — Come to the opening game. Our teams for the past two years, had good following, in fact the best in the league. Let's maintain this record — Admission is Adults 10c — Children 5c.

NOTICE!

The Lithuanian Women's Club Annual Dinner-Dance scheduled for this Saturday, Nov. 11th, has been postponed until a later date in February. Several important reasons have turned up to necessitate this postponement.

THE SPECTATOR

Letters from Europe nowadays are interesting indeed. Those who have been eyewitnesses or had any opportunity to come in contact with the conflict now being enacted are doubly interesting. Such a letter we have had the pleasure of receiving from a Lieutenant who was actively engaged during the German-Polish conflict.

"If in America," he writes, "you were able these days to read in newspapers, or thru the radio to hear about the dangers of war, it happened that I was unexpectedly an active onlooker and saw the results that overcame our unfortunate neighbor. True, my patriotic feeling towards the Poles was antagonistic but looking now at them with human eyes I feel only pity."

"I know it will be interesting to you to know something of what I and the whole country experienced during this 'war'. On September 17th, the government proclaimed mobilization in Lithuania, which means that all healthy men had to leave their homes, wives, and sweethearts. I saw many, many tears in the eyes of the women and in men — on the whole, happiness, determination and peace. Seeing all this I knew that they understood the high ideals involved and the deep value of the immediate circumstances."

"I expected to write my letter from Vilnius, where all of us fully anticipated to go but a few days of discussion between diplomats showed that we remained peacefully at home, taking the spoils of war from refugee Poles. I happened to work and see the disarming and the entrance of Polish refugees into Lithuania. The I saw tears and despair in their eyes, I understood now what a Pole was, what their leaders were and for what their well earned Fate had overtaken them. Everyone knows that Abyssinia started their war with only one airplane and they held out longer against their foes than did the Poles with thousands of times better and more equipment. Poland was a young nation, but her leaders in that short space of time forgot their former poverty and lived in riches spending right and left. They were hungry for honor and full of self-esteem. The leaders of their army forgot the barest essentials of their duties in their eager desire to be 'ponais'. Today I see how the Polish soldier eagerly salutes Lithuanian officers, but at the very same time despises himself for doing so."

"These are just a few of my thoughts about Poland's tragic life. I come in contact with them every day and am getting to know them well. From newspapers I suppose you read about the internment of Polish refugees in Lithuania. They

number about 13,000 people. All of them are lodged in soldier barracks. It happens that I am now in one of these barracks in charge of 2500 Poles who are interned in Birštonas. I have four officers to help me manage this crowd. The work is huge, hard and unpleasant. The mixture of the people range from learned professors to illiterates so it is very hard to please all. All Polish soldiers and their officers who have fled, here (about 600) are held and fed as part of our army. They get the same treatment, the same punishments as our army, but on the whole we pay very little attention to their doings. I doubt whether I will stay here very much longer but plan to return to Kaunas to my regular occupation."

"When mobilization was declared it seemed that every third man was a soldier and it came to me that maybe I might, as you so aptly put it travel with some of these men as companions to 'Abraham's bosom'. I would be sorry for there is so much that I still wish to do. Now, after seeing so much of the booty of the 'double headed eagles' (just motorized units about 800 not counting planes and horses) maybe I may get back to my regular routine of living, dreaming and planning."

So ends the letter of just one of Lithuania's soldiers.

BOTONICAL HIGHLIGHT

By Zoe Decatrice

Harry W. Stokus, East Tech graduate and agricultural hobbyist, explains that gardening is a hobby which is not only interesting but profitable.

Several months ago, Harry, after inquiring of his neighbors whether Four O'clocks could be grown from the root, sent in his query to the Garden Editor of the Plain Dealer. He received his reply, the editor claimed she heard it was possible but that her experiments in that direction had met no success. She also asked Harry to execute the plan and to notify her of the results.

Recently, the article, proclaiming Harry's success was published. The four o'clocks flourished much better than those planted from seed. Harry, in addition to raising the hardy flowers, has tried to produce hybrids. He has pollinated the female flower of one variety with the pollen of the male of another. The product as yet is undetermined for the seed is to be planted soon.

Among other plants, Harry is raising Castor Oil plants, Dates, and Tobacco plants.

DARWIN-KAZEL

- Present -

New Fashions

For Smart Women

SPECIALIZING IN:

- Bridal gowns
- Bridesmaid's dresses
- Formals
- Custom dresses*
- Sportwear
- Lingerie
- Hosiery

*Dresses made to order.

6910 Superior Ave.

HE. 3373

CREDIT! Dental Plates ... 10 - 15 - 20

Weeks to Pay

- X-Ray
- Bridges
- Fillings
- Extractions

Plates Repaired
While You Wait

Pay a Little Down
a Little Each Week
No Interest or
Carrying Charge

DR. SILVER
7042 Superior Ave.

Dentist
HEnderson 3157